

Nermin KALYONCU

Yavuztürk İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

GÜNLÜĞÜMDEN

"Dil, onun aracılığı ile nesnelere gördüğümüz bir gözlük gibidir; eğer kullandığımız gözlük karanlıksa, nesnelere de bize karanlık gösterecektir." Grondin

Bugün, kendisini kitaplarıyla ikinci dönem tanıdığımız dostumuza mektup yazdık. Hepimizin girişi ortaktı:

"Sanırım, sizin için yazdığımız son mektup bu olacak. Sizinle yazıştığımız süre içerisinde, bizler çok mutlu olduk. Ayrıca sizden pek çok şey öğrendik. Şimdi bunları yazmak istiyoruz."

"Bu sabah, gün ışığı merhaba der gibi, camdan içeriye uzandı. Uyandım. Evden erkenden çıktım. Perşembe çünkü. Bu hafta köşenizde, çocuklara ayırdığınız bölüm olmalıydı. Gazeteyi aldım ve iki öğrencimin kitap aldığını öğrendim. Onların sevinci, benim sevincimdi."

"Sevda pek konuşmadı. Yasemin'in ise ağzı kulaklarında. Annesine vereceği bu güzel haberin mutluluğundan başka, sanki 'Gördün mü bak! Hani beceremezdim!'

diyeceği saati sabırla bekleyiŒi vardı. Bir baŒkasında görölen Œeyler, aslında kendimizden bir yansıma."

"Bu sabah öğrencilerimi sınıfta, müzikle karŒıladım. Sözsüz bir müzik. Söзlerini kendileri söyleyip mırıldansınlar istedim. Hatta onlara bir bölümünde ninni söylendiğini söyledim. Mırıldanmaya, ninni söylemeye baŒladım. Sesim çıkmadı. Sevda korktuğunu söyledi. Aysun, üзüntülü olduğumuzda dinlenebilecek müzik olduğunu, üзüntüyü giderdiğini söyledi."

"Güya 'Onu Seviyorum' söзü, küçük yaŒlarda bile söylenemiyormuŒ. Yasemin ile Seda, Tuğba'yı kızdırmıŒlar; 'Gökhan'ı seviyorsun', diye. Üçü de ağlıyordu. Onları yanıma çağırdım, konuŒtuk. Söylediklerimi hatırlamıyorum. Ders verdim sanırım, ama onlar giderken kıs kıs gülüyorlardı. Sınıfa girdik. Çantamdan kitabı çıkardım; 'Onu Seviyorum.' İki öyküsünü okuduk. Samed bize kendi öyküsünü anlattı. Orta birdeki bir kız öğrenciye, onu sevdiğini söylemiŒ. Kız üzerine doğru gelince, dövecek korkusuyla kaçmaya baŒlamıŒ. Bize bunu anlatırken yüzü kızardı".

"Dördüncü ders, size mektup yazmak istediler. Kaseti teybe koyduk. Müzik eŒliğinde yazmanın güzel olduğunu söyleyenler oldu. Sevda, müziğin artık kendisini korkutmadığını, hatta sevdiğini söyledi."

"Bugünlerde çok neŒeliler. Kitaplar, siz, bir de GüneŒ. Birkaç günümüz güzel geçiyor."

"Emre'nin dediği gibi, burada olmaktan mutlu muyuz? Çünkü mutlu olmaya mı çabalıyoruz?"

"Sizi seviyoruz."

Mektupları olduğu gibi gönderecektim. Vazgeçtim. Hepsini iki sayfada topladım:

NurŒen Kocaoğlu: "Yaz tatilinde elbette size yazacağım. Ama kitap almak için değil, mutlu olmak için. Çok

beğendiğim bir kitap var. Bu fırsatta onun da özetini çıkarsam mutlu olur musunuz?"

Yasemin Dinçel: " Okula yararlı olarak= Noktalamalar, mektup nasıl yazılır, güzel yazı yazmayı. Okul dışında= Başka arkadaşlar edinmeyi. Mektubumu kardeşimle birlikte yazıyorum. Kütüphanemizden kitaplarınızı alıp kardeşime okuyorum. Sanırım kardeşim de bana çekmiş. Kitap okumayı çok seviyor. Sizi çok seviyorum. Kütüphanemizin en güzel kitapları size ait."

Ebru Ürel: "...bize dünyanın öğrenimini öğrettiniz. Ben ve arkadaşlarım adına teşekkür ediyoruz... Bize öğretmenimiz gibi davrandınız, sizi çok seviyoruz..."

Esra Sungur: "... bana çok şeyler öğretti. Noktayı, virgülü, ünlemi, en önemlisi daha çok sevmeyi ve seilmeyi öğretti bana. Sizin sayenizde daha çok kitap okuyorum."

Gökhan Erol: "... yazmadığım zamanlar yazmanın çok zor olduğunu düşünüyordum. Ama yazmaya başladığım zaman çok kolay olduğunu anladım..."

Tuğba Yarar: "Sizi çok seviyoruz... bizi unutmayın. Biz de sizi unutmayacağız. Sizi çok çok seviyoruz."

Son ders beden yaptık. Güzel havadan yararlandık. Artık pantolon giyebiliyoruz ya, sevmesem de, çocuklarla futbol oynadım. Gerçi, futbol değildi oynadığımız. Bir tür koşmaca. Sahamız yamaç. Mavi top, sürekli yuvarlanıyor aşağıya. Biz de arkasından koşuyoruz; kız, erkek, çığlık çığlığa.

Bugün hava güzel, güneşliydi ya! Benim de, çocuklarımın da, gülüyordu yüzü. Okul çıkışı, beni geçirmek için öğrencilerim yanıma geldi. Yanımdan tek tek ayrıldılar. Onları sevdiğimi söyleyemedim. Başka sınıftan iki erkek öğrenci yanıma geldi. Sarıldım, onları sevdiğimi, özlemiş

olduğumu söyledim. Ağzları kulaklarına vardı. "Biz de ..." dediler. Elleri ellerimde. Beşinci sınıf oldukları halde, boyum da kısa olduğu halde başları göğsümdeydi. Yani yalnızca bu kadar yakındım onlara. Onlar gittikten sonra, yolda Ömer'e rastladım. Tek başınaydı. Oyalanmış, beni beklemiş olmalıydı. "Yarın Rıfat Ilgaz'ı getireyim mi?" diye sordu. Getirmesini, bir de şiir seçmesini, yarın şiiri ona okutup, tahtaya yazdıracağımı söyledim. Duraksadı. "Gökhan okusun" dedi. "Neden sen okumayasın, sen oku", dedim. Güldü. Oysa o da, Gökhan kadar çalışkan, onun sesi kadar da kötü sesi. Ayrılırken seslendim Ömer'e, "Seni seviyorum" diye. Çantasını omzuna attı, kıs kıs gülerek yarı toprak yarı çayır araziye yöneldi. Uzak da olsa, sevdiğini söyleyemeyişinin üzüntüsünü gördüm. Buruklaşan gülümseyişine yansımıştı.

Yazarken, nasıl oluyor da duygulanıyorum, anlayamıyorum. Yapmayacağım diyorum. Bir de bakıyorum ki, yine kaybolmuşum sözcüklerin arasında. Ben, hafızama nereden kaydettiğimi bilemediğim, hatırlayamadığım alıntılarla yazmayı sürdürürken, bir de bakıyorum ki, yazdıklarımı yaşıyorum. Öğretmenlik öncesinde de böyle miydim, bilmiyorum. Yani yaşantımı, kahve falına değil de, kullandığım kelimeler ve kurduğum cümlelere bakarak mı yaşıyordum?

Sanırım küçük çocuklarla uğraşmak, etkiledi beni. Ben de onlar gibi oldum. Onlarla birlikte masalların ve öykülerin gizemli yollarına dalıp gittim.

Yazmak hoşuma gitti sanırım. Çok içten, yakın bir dostla hasret giderir gibi, uzattıkça uzatıyorum. Yazmayı unuttuğum ne var, diye düşünüyorum...

Seni seviyorum.

SINIF GÜNLÜKLERİ

Öğrencilerimle günlük çalışmalarına nasıl başladığımızı çok iyi hatırlamıyorum. Hatırladığım, yazı çalışmalarına dönemin başında başladığımız. Konu başlıklarını ya da birkaç paragraf veriyorum, onlar tamamlıyorlar.

Bir yıl önce, benzer çalışmaları, Küçük Yazarlar ve Ressamlar adını verdiğim bir dosyada toplamıştım. O dosyada, yaşlarının güzellikleri kadar sıkıntıları da vardı. Küçücük düşleri ve takıldıkları küçücük engelleri okuyordum. Gerçeğe bu kadar yakın durup, engellerin önünde kalan düşler için, üzülüyordum. Onları mutlu kılmak isterken, kendimi küçük cadıları buluvermiştim. Küçük sürprizlerim bekliyordu onları. Başarısız bir çocuk, gün boyunca sınıfın en çalışkanı olacaktı. Oyunlara alınmayan çocuklar ise her oyun için aranan bir çocuk... Masallar, güzel şarkılar eşliğinde dans edilerek, değiştirilerek oynanıyordu. Bir anda rengarenk boya kalemleri, defterler, kitaplar sahiplerini bulmuştu. Kitaplar okunuyor; masallar, öyküler ve mektuplar yazılıyordu. Yazarlardan da imzalı kitap ve mektuplar geliyordu. Bütün bunlar bir düş uzunluğu kadar sürse de, mutlu olduklarını sanıyordum. Sanıyordum çünkü, yine kavga çıkıyor, sokak aralarındaki kağıt oyunları sürüyor, akşamın geç saatlerine dek sokaklarda dolaşılıyordu. Şimdi biliyorum ki, o yaşadıklarımız, onlar için bir düş. Benim içinse bir küçük dünya.

Yeniden, yeni baştan aynısını yapamazdım. Bu, bana verdikleri küçük dünyanın yıkılması demekti. Belki de

yanılıyordum. Şimdiki isteğim, onlardan bir başka küçük dünya dilenmekti. Neden günlük tutmuyorlar, olanları yazmaya çalışmıyorlardı?

Böylece ev ve sınıf günlükleri ortaya çıktı. Yazdılar. Yazdıklarını sınıfta okudular. Onlar için yapabileceğim, sınıf günlüklerinde gizliydi. İlgiyi onda topladık. Okunanlar dikkatle dinlendi. Öğrenciler tarafından düzeltildi. "Ben öyle yapmadım. Onu ben yapmadım" diyenler oldu. Kimi zaman düzeltmelerini ben de istedim. Kimi zaman da kızdım: "Öyleyse sen yaz!"

Çok geçmeden, okuduklarına ben de itiraz eder oldum. Ben öyle söylememiştim. Eksik yazdıkları için yanlış anlaşıyordum.

Aynı günü ve olayları yazan öğrenciler dinlendi. Fakat olaylar her birinde farklı anlatılmıştı. Her biri, olayın bütünlüğünü ele almaktan çok, kendileri için önem taşıyan bölümlerini yazarak kısaltıyordu.

İşte o günden sonra, sınıfımız bir oyuna sahne oldu. Bizler, oyunun hem oyuncusu hem de seyircisi olduk. Bir yandan izlediğimiz oyunu, dilimiz döndüğünce yazmaya çalıştık. Sonuçta da, hepimizin yanlış yapabileceğini, yargılarımızda yanılabilceğimizi gördük. Ya da en azından ben gördüm.

"Oğlunuzla gurur duymalısınız. Ben duyuyorum" sözleri bana aitti. Çocuğumun, velisiyle aramızda geçen uzun tartışmamızdan usuna yer eden cümleler. Yaptığı bütün olumsuz davranışları unutmuştu. Ona, yapamadıklarıyla, çocukluk işte diyemiyordum. Belki de benzer bir şey insanoğlunun tarihinde önemli bir değişime neden olmuştu. O, bir anda, sevinçle etrafına gülücükler, neşe yağdırmaya başlamıştı. Yüzünden kin, nefret ve öfke dolu maske gitmişti. Korunmasız, kırılmandı. İlk

kez benden ve arkadaşından özür diledi. Üstelik nede-
nini bilmeden, bilmek bile istemeden. Bu da bana, gerçeği
aramak yerine, birbirini anlamamanın önemini gösterdi.
İnanıyorum ki, o şimdi, ne kadar haylazlık yapsa, kavga
etse de, zaman zaman korunmasız bir yüzle, bir tebessüm,
bir sevgi ışıltısı bırakacak. Bu çocuk yüz, her yaşta ışıya-
cak. Biliyorum çünkü bir zamanlar ben de çocuktum.
Onlarla birlikte çocukluğumu yeniden keşfediyordum.

Çocukluk, çocukluğum, çocukluğumuz. Sözcüklerle
anlatamadığımız, en güzel günlerimizin geçtiği yıllarımız.
Yaşayamadığımız ama düşlerimizde saklı tuttuğumuz...
Aldığımız her yaşla birlikte ufalanan ve bize geride kalan
düş kırıntılarımız. Bir küçük kutuda sakladığımız, köşe
taşları eksik yap bozlarımız.

Günlüklerimizde kendimizi olduğu kadar, başkalarını
da görmeye çabaladık.

"Yazı çalışmaları bana gözlemi, bir olayı kavramayı,
paylaşmayı, mutluluğu, insanın tarzını ve biçimini anlata-
bilmeyi öğretiyor" diye yazmış bir öğrencim.

Artık, kendilerini sözlü olarak ifade ettiklerini, tartışa-
bildiklerini düşünüyorum. Daha az mı kavga ediyorlar ne!
Onların da birbirlerini anlamaya çalışmaları ne güzel!
Aslında yanıldığımın farkındayım. Ne çok şey istiyorum!

Gerçekten de, ne kadar çok şey beklediğimi, yazdıkça
görüyorum. Bunu, bir öğrencimin kağıdından okuyorum.
"Konuları araştırabiliyor ve düşüncelerimizi aktarabiliyor
muyuz? Bu soruyu kendine sorunca, eminim ki bir
şeyler öğrenebileceksin. Küçük de olsa, bir şeyleri başa-
rabileceksin."

O öğrencime, bunu ne zamandan beri düşündüğünü
soruyorum. "Yazdıktan sonra" diyor. Anlıyorum ki, yaz-

dıktan sonra düşüncelerimiz de bilinçleniyor. Yeni sorular yanıtlarını bekliyor.

Çocukların farklı bakış açısıyla bakabilmelerini, bunu da yazıyla ifade etmelerini istemiştim. Yaşamlarını anlayarak ve anlamlı kılmaya çabalayarak sürdürmelerini... Kim bilir?

Onlarla birlikte ben de çok şey öğrendim. Öğrendiklerimin çoğunu henüz sözcüklerle anlatamıyorum, tıpkı onlar gibi. Ama onlardan istediğim küçük dünyayı bana verdiklerini görüyorum. Umarım ben de onlar için, bir düş kadar sıcak ama uzun bir birliktelik verebilmişimdir.

Nermin SÖNMEZ

Çamlıca İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

SERBEST DERSLER

Öğretmenliğimin ondördüncü yılına başlayacağım zaman, eşimin mesleği nedeniyle zorunlu şark görevi gelmişti. Erzurum İli, Ilıca İlçesi'ne tayinimiz çıkmıştı. Erzurum benim ilk görev yerimdi. Çok sevinmiştim. Eski çalıştığım arkadaşlarımla tekrar görüşme imkanı bulacaktım, fakat o yıl eşim açık kalp ameliyatı geçirmişti. Rahatsız ve raporluydu, bizleri tekrar şarka götürmek istemiyordu. Ben de çocukların babasız kalmalarını, kendisinin sağlığının yerinde olmamasını ve ailenin parçalanmamasını düşünerek üç çocuğumuzla Erzurum-Ilıca'ya gittim. Büyük oğlum altıncı sınıfa yeni başlayacaktı. Diğer iki küçük çocuklarım da anasınınına gideceklerdi.

Benim tayinimi Erzurum-Ilıca Fatih İlköğretim Okulu'na yapmışlardı. 18 Eylül'de göreve başladım. Okulda en son göreve başlayan öğretmen ben olduğum için fazlalık öğretmen oldu. Bu yüzden beni ilçenin en uzak, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel seviyesi çok düşük olan 11

Mart İlköğretim Okulu'na geçici görevlendirme ile gönderdiler.

Fatih İlköğretim Okulu'nda geçici görevlendirme, stajer, mesleği benimsemeyen pek çok öğretmen vardı. Gitmeden önce okul idaresine, eşimden dolayı en az dört yıl burada görev yapacağımızı, verecekleri birinci sınıfları dördüncü sınıfa kadar götüreceğimi söylememe rağmen önemsemeyip benim ilişigimi kestiler.

11 Mart İlköğretim Okulu'nda da vekil, stajer, başka kaynaktan (ziraatçı, iktisatçı vb...) öğretmen çoktu. Birinci sınıf okutmak istemiyorlardı. Birinci sınıf vermelerini söyleyerek göreve başladım. Birinci yarı yılın sonuna kadar sınıfın çoğu (birkaç kişi hariç) okuma yazmayı sökmüşlerdi. Müdür'e kadromun bu okula alınmasını, öğrencileri bir daha öğretmen değişikliğine uğramadan dördüncü sınıfa kadar götürebileceğimi söyledim. Müdür de bu duruma çok sevindi. İlgili birimlere söylemesine rağmen, diğer okulun Müdür'ü benim kadromun bu okula verilmesini istemedi, engelledi.

Fatih İlköğretim Okulu'nda birkaç öğretmenin tayini, istifa etmeleri sonucu okulda öğretmen ihtiyacı doğduğu için Okul İdaresi beni tekrar geri aldı.

Birinci sınıflardan ayrılmak çok zor olmuştu.

Fatih İlköğretim Okulu'nda göreve başladım. Okulun Müdürü, öğretmenlikten istifa etmiş bir Kimya Mühendisi'nin okuttuğu ikinci sınıfı bana verdi. Sınıfı aldığımda öğrencilerin okuma-yazma bilmediklerini fark ettim. Öğretmen sık sık rapor alarak, sınıfla pek ilgilenmemiş, çocukları aşağılamış, kısacası sınıf çok başarısız haldeydi. Öğrencilerin durumunu görünce üzüntüm bir kat daha arttı.

İkinci yarıyıl döneminde de bu sınıfla uğraşlarım sonucu okuma-yazmayı öğrettim. Çok mutluydum. Bir yıllık

çalışmalarımı iki ayrı sınıfa okuma-yazma öğretmiştim. Biz öğretmenler için en mutlu an buydu.

Nisan ayının ortalarına doğru teftiş için müfettiş geldi. Sınıfa bakıp, çeşitli sorular sordu, planları, günlük yoklama defterini ve diğer önemli evrakları inceleyerek bana dönüp; “Hocam serbestten başka bir şey yaptırmamışsın. Defter bu şekilde mi işlenir?” diye sordu.

Mesleği atlama tahtası olarak görüp, benimsemeyen öğretmen arkadaşım defteri şu şekilde işlemişti:

<u>H.Bilgisi</u>	<u>Türkçe</u>	<u>Matematik</u>	<u>Resim-İş</u>	<u>Müzik</u>	<u>Beden Eğitimi</u>
Serbest ders anlatıldı	Serbest yazı yazıldı	Serbest sayı sayıldı	Serbest resim yapıldı	Serbest şarkı söylendi	Bahçede serbest oyun oynandı

Sınıfa girdiği sürece devamlı defteri bu şekilde işlemişti.

Müfettişe o tarihlerde bu okulda görev yapmadığımı; diğer okulda birinci sınıf okuttuğumu, ikinci yarı yılda da bu okula gelip göreve başladığımı söyleyerek sınıf seviyesini tespit ettiğimi, belgeleri incelemelerini istedim. Müfettiş; okula gelmeden önce diğer okulu teftiş ettiğini, okuttuğum diğer sınıfı da gördüğünü söyleyerek beni iki kez denetlemiş olduğunu belirtti. Gülerek; “Bazı öğretmenler birinci sınıfları okutmamak için uğraşırken, siz bir yılda iki kez okuma-yazma öğretmişsiniz. Sizi tebrik ederim” diyerek okulun en yüksek teftiş notunu (98) bana göndermişti. Çok sevinçliydim. Çalışmalarımın sonucunu takdir edilerek de olsa almıştım.

Aradan kısa bir süre geçti. Okullarda 23 Nisan Bayramı hazırlıkları yapılıyordu.

Nihayet 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı günü geldi. Bütün okullar tören yerine gelip, yerlerini

almışlardı. Ben de sınıfım ile bir yerde sırada duruyordum. Bir ara sınıfın arkasında bir kalabalık ve gürültü kopmuştu. Arka tarafa doğru ilerledim. Gördüğüm olay beni çok şaşırtmıştı. Birinci dönem okuttuğum sınıf, yeni okuttuğum sınıfın arkasına sıra olup, bayramı benimle geçirmek istiyorlardı. Bu işin böyle olmayacağını, diğer öğretmen arkadaşlara da ayıp olacağını belirterek; kendi yerlerine geçmelerini söyledim. Böylelikle güzel bir bayram kutlamıştık.

Bir öğretim yılı da böyle geçmişti. Yaptığım çalışmalarımdan dolayı çok mutluydum.

Öğretmenliğe yeni başlamış olan arkadaşlarıma şunu söylüyorum: “Öğretmenlik fedakarlık isteyen, insanlara yeni bilgiler verdikçe haz duyulan, yapmaktan bıkılıp usanılmayan, severek yapılması gereken bir iştir. İnsanı sevmek, değer vermek gerekir. **HAMUR BİR KERE YOĞURULUR. TEKRAR TEKRAR YOĞURURSANIZ ÇEŞİTLİ YERLERİ KURUMUŞ OLUR.**”

Atamızın güzel vecizeleri ile bitiriyorum:

“**ÖĞRETMENLER, YENİ NESİL SİZİN ESERİNİZ OLACAKTIR.**”

“**Dünyanın her yanında öğretmenler, insan topluluğunun fedakar ve saygıdeğer kişileridir.**”

BU ZİNCİR BAŞKA ZİNCİR

Öğretmenliğe ilk olarak Erzurum'un Güzelova Köyü'nde başlamıştım. Üniversitede öğrendiğimiz bilgilerle o kadar idealist, heyecan doluydum ki; ne yapacağımı bilemiyorum, sınıfa yeteri kadar hakim olamıyordum.

Müdürümüz çok iyi bir insan olup, diğer öğretmen arkadaşlara da bana da bir abi gibi yaklaşıyor; mesleği en

iyi şekilde öğretmeye çalışıyor ve bizimle samimi bir ortam yaratıyordu. Okulumuzda on bir tane stajer öğretmen bulunuyordu. Şu an öğretmenlikte başarı elde ettiysem, Hamza öğretmenime çok şey borçluyumdur.

Öğretmenliğimin üçüncü yılında, eşimin görevi nedeniyle Denizli'ye tayin olduk. Beni Akköy kasabasına verdiler. Gittiğim okul çok resmi, samimiyetten uzak, riyakar öğretmenlerin çalıştığı bir okuldu. Öğretmenler odasında, öğretmenlikten hariç her türlü gereksiz sohbetler yapılıyordu. Öğretmenlikten o kadar soğumuştum ki, okula ayaklarım gidiyordu. Müdürüm diğer Müdürüme göre tam ters bir insan çıkmıştı. Her gün meslekten ayrılmak istiyordum. Eşimle her gün günün yorumunu yapıyor, bana destek olacak konuşmalarla moral buluyordum.

Ertesi yıl eşim çeşitli zorluklarla tayinimi geçici görevle Mehmetçik İlköğretim Okulu'na yaptırdı. Okula geldiğimde okulun en kıdemsiz, acemi öğretmeni olduğumu hissettim. Okulda tecrübeli öğretmenler vardı, çok sevinçliydim. Çünkü, bu öğretmenler benim en iyi kaynaklarım olacaktı. Eğitimde bizlere öğrettikleri bilgilerden biri de deneyimli öğretmenlerden yararlanmaya bakmamızdı. Nihayet bu öğretmenlerden de çok şey öğrendim. Şu an bu öğretmenlerimin hepsi emekliye ayrılmış, çok becerikli öğretmenlerdi. İyi ki onları tanımıştım. Onlarla öğretmenliğim gelişti, verimli hale geldi.

Okulun Müdürü otuzbeş yıllık bir öğretmendi. Çok mükemmel bir insan olup, okulun eğitimi-öğretimi için her şeyi yapan, vatan-millet sevgisi ile dopdolu bir kişiydi. Ben de o okulun en kıdemsiz öğretmeniydim. Bana o yörenin konuşma ağzıyla "teze kızım" diyordu. İçimden iyi ki bu okula tayin olmuşum diyordum.

Müdürüm ara sıra sınıfıma gelip, eksik olan yönlerimi söylüyor, neler yapacağımı anlatıp gidiyordu.

Yine bir gün sınıfıma gelerek 23 Nisan Bayram hazırlıkları için Milli Eğitim'den çağrıldığını söyledi. Teneffüslerde, ders saatinde telefon geleceğini, açıp konuşmamı, Namık Kemal İlköğretim Okulu'ndan gelecek olan zinciri Kömürcüoğlu İlköğretim Okulu'na vermemi istedi. O sırada kafamda Atatürk büstünün önündeki zincir çağrışım yaparak, bu okulların çok uzakta olduğunu, iki okulun birbirinden zinciri alıp vermelerini, bizim okula getirmelerine gerek olmadığını düşündüm. Müdüre dönerek; "Bu okullar bize çok uzak, zinciri çuvala koyup, nasıl getirip götüreceğim" dedim. Bu okulun en genç öğretmeni olduğum için her türlü getir-götür işlerini bana yaptırdıklarını düşünüyordum. Müdürüm bana; "Kızım, zinciri bilmiyorsun" dedi. (Zinciri göstererek) "O zincir başka, bu zincir başka" diyerek devam etti. Zincirin bir haberleşme biçimi olduğunu anlatarak, zincir defterini gösterdi. Bana birkaç örnek okutturdu.

Öğretmenlikte daha çok şey bilmediğimi anlayarak deneyimli, tecrübeli öğretmenlerden yararlanmak gerektiğini düşündüm.

Öğretmenliğe başladığım günden bu güne kadar karşılaştığım başarılı öğretmenler, benim için en iyi modeller olmuştu. Her öğretmenden öğrendiğim metot ve teknikleri, analiz-sentez düzeyinde kendime uyarlamıştım.

Çevremde yeni yetişen öğretmenlere, her zaman yardımcı olmayı kendime ilke edinmiştim. Elde ettiğim tecrübeleri onlara aktarmaya çalışıyorum.

Şu an iyi bir öğretmen olabildiysem, geçmişteki eski öğretmenlerime borçluyum. Onlara ne kadar teşekkür etsem azdır.

"Bilmemek değil, öğrenmemek ayıptır" veya "Bin bildiğin var ise de bir bilmeze sor" atasözleri ile her zaman kendimizi yetiştirip, çevremize faydalı bir insan olmamızı diliyorum.

Niyazi AŞLAN

Emekli Sınıf Öğretmeni

KARANLIK GECENİN AYDINLIK SABAHİ

1 955 Yılında, tayinim Sarıkamış İlçesine bağlı Zellice köyüne çıktı. Görev yaptığım köyde birleştirilmiş sınıf okutuyordum. İlk aylar hızla geldi geçti.

Okulların tatil olmasına 3 gün kala, sabah ilk dersten sonra öğrencilerimin hepsini alarak köyün yollarındaki taşları ve çöpleri temizlemek üzere yola koyuldum. Taşları temizlerken, okulumuzdan ve köyden epeyce uzaklaşmıştık.

Biz öğrencilerle yol temizliği yaparken, köye Kars Valisi Hilmi DAĞCIOĞLU geliyor. Okulun kapalı olduğunu görünce muhtardan okulun niçin kapalı olduğunu soruyor. Muhtar da durumu izah edince, Vali, “Öğretmene söyleyin, yarın sabah erkenden Kars’a gelip beni görsün” diyerek sinirli bir şekilde köyden ayrılıyor.

Köye döndüğümde muhtar ve köylüler olayı bana anlatınca moralim çok bozuldu. Üstelik muhtar beni ra-

hatlatacağına, Vali Bey'in çok sinirlendiğini, selam bile vermeden çekip gittiğini söyleyerek iyice telaşlandırdı. Öğretmen okulundan yeni mezun olmuş genç bir öğretmen olarak, Vali Bey'in beni görevden alacağını düşünmeye ve korkmaya başladım. Eve gittim, gece çok uzun bir gece oldu benim için, sabah bir türlü olmak bilmiyordu. Daha doğrusu korkudan uyuyamadım ki... Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte bir atla (dönemin en iyi vasıtası olan iyi bir atla) Selim Kasabası'na, oradan da üstü açık bir kamyonla Kars'a gittim.

Vali Bey'in bekleme salonu bir hayli kalabalıktı. Görevliye uzak bir köyden geldiğimi ve Vali Bey'in özellikle beni erkenden görmek istediğini söyledim. Korkudan ellerim ve dizlerim dışarıdan fark edilecek bir şekilde titriyordu. Kendi kendime keşke bu bir rüya olsa diye düşündüm. Ardından da ne olacaksa olsun bir an önce diye düşünürken görevlinin gel işaretiyle Vali Bey'in odasının kapısına doğru yürüdüm. Kalbimin atışı her halde salondan duyuluyordu. Kapıyı çalıp içeri girdim ve kendimi tanıttım. Tam şimdi bağırp çağıracak derken, "Gel otur genç muallim" dedi. herhalde önce bir güzel azarlayacak diye düşündüm. Heyecandan konuşamıyordum bile. "Sağ olun efendim, ben oturmayayım" dedim. Vali Bey, hafif gülümseyerek; "Otur, otur hele" dedi. bir an içimden, Vali Bey'in "Seni görevden alıyorum" demesini beklemekten; "Ben gidiyorum" deyip odadan çıkmak geldi. Ancak dizlerimde bunu yapacak güç yoktu. Zorla koltuğa oturdum. Vali Bey; "Çay içer misin genç muallim?" diye sordu. Ama ses tonu, beden dili hiç de kızacak gibi değildi. Belki de bundan cesaret alarak; "Evet efendim" dedim. Çaylarımız kısa sürede geldi. Çaylarımızı yudumlar-ken; "Dün köye geldiğimde, seni okulda göremedim. Üstelik okulun kapısına kilit vurup tüm öğrencileri alarak okulu kapatmışsın. Bak henüz gençsin, böyle durumlarda

okulun penceresine nerede olduğunu bildiren bir yazı yaz ve altını imzala evladım. Ama seninle gurur duydum.” dedi. Kulaklarıma inanamadım, ben azarlanmayı beklerken benimle gurur duyulmuştu. Devam etti: “Öğretmen dört duvar arasında sıkışıp kalmamalı. Öğrencilere iyi davranış ve alışkanlıklar en iyi yaparak yaşatılarak öğretilir. Temizlik alışkanlığını bu şekilde öğrenen öğrenciler evlerini, köylerini de temiz tutar, kirletenleri uyarırlar. Seni tebrik ediyorum genç muallim, böylece köylülere de örnek oldun. Öğretmenin bir görevi de köylüyü eğitmek, bilgilendirmektir. Seni takdirname ile ödüllendiriyorum. Benden bir isteğin var mı?” dedi. Ben şaşırılmışım. Dünden beri çektiğim çile boşu boşunaydı. Kendimi çabuk toparladım. “Kendim için bir şey istemiyorum, yalnız görev yaptığım köyde sizin de bildiğiniz gibi içme suyu yok, su istiyoruz efendim” dedim. Vali Bey; “Sen köye dön, kanalları köylülerle kaz. Ben boruları döşetip suyunuzu getireceğim.” dedi. Gerçekten de köye içme suyu geldi.

Şu anda yıl 2003, aradan 48 yıl geçti. Bu günkü modern pedagoji **yaparak yaşayarak ve öğrenci merkezli** olmayı önemli buluyor. Ben 48 yıl önce bunun mükafatını takdir belgesiyle ve çalıştığım köye su getirterek iki kez aldım. Genç öğretmenlere iki öğüdüm var:

1. Öğrencilerinize davranış kazandırırken, mümkün olduğunca onları “pasif alıcılar” yerine “aktif vericiler” haline getirin.

2. Bir şeyi doğru yapmışsanız panik yapmayın, korkuya kapılmayın. (Bunu okuduğunuzda tebessüm ettiğinizi görür gibiyim. Hani bir söz vardır ya: “Gençler bir bilebilse, ihtiyarlar bir yapabilse”...)

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text in the lower middle section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the bottom section of the page.

Handwritten text at the very bottom of the page.

Nurullah ABALI

Çamlıca Kız Lisesi \ Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni

BİR SEVGİ BAHÇIVANININ YÜREĞİNDEN DÖKÜLENLER

O nlarca dakikadır içeride yaşadığım tüm güzelim duygularıma bir anda mola verdiren zilin sesi ile birlikte dışarı çıkarken, usulca koluma birisi giriyor ve “Öğretmen kimdir? Nasıl yeni nesilleri şekillendirir?” diye soruveriyor. İlk önce şaşıyorum, çünkü öğretmenlik yaşanır, kolay kolay anlatılmaz. Fakat karşımdaki ısrarcı ve sevgi dolu gözlerin hatırına zor da olsa, öğretmenlik deyince yüreğimden geçen bulutlardan birkaç tanesini ol-tamla yakalayıp gönlü bilgiye aç misafirime sunuyorum:

Ben bir öğretmenim, ellerim bazen yıldızlara erişir. Geceleri topladığım yıldızları ertesi gün umutlarımın saç-larına düşürürüm. Zaman olur, güneş olurum. Karanlığın üstüne sabah gibi çöküveririm.

Gözlerimden, parıldayan mavilikler akar sınıfıma; az-gın bir nehir olur, alır götürür çiçeklerimi uzak diyarlara.

Yüzlerdeki her bir umut dolu bakış, beni bağlar hayata. O umutlardır ki, karanlık dolu umutsuzlukların aydınlık seher yıldızlarıdır. Bu aydınlıklara hasrettir ay yıldız ülkesi, nice zamandır.

Bir bahçıvan edâsıyla devşiririm sınıfımdaki umut goncalarımı. Her birine ayrı bir sevgi yağmuru yağdırırım. Umutsuzluk rüzgarlarına karşı, onları gökkuşağımla sarıp sarmalarım.

Ben her ders, sevgi menekşelerime, kuşlara hayran olmayı öğretirim. Onlar gibi uçmayı değil, onlar gibi özgür olmayı düşlesinler diye.

Aslında sözü çok uzattım. Öğretmen dediğin, bunları bir yerlerden öğrenmez. O, muhteşem yüreğinin sevgisi sayesinde bunları yaşar ve yaşatır. Beni daha fazla oyalama, bırak sınıfıma gidip kendimden geçeyim. Onlara sevginin resmini çizeyim. Yüreğin şarkısını söyleyeyim. Kısacası, öğretmen olayım...

Ramazan BERK

Üsküdar Rehberlik Araştırma Merkezi \ Müdür Yardımcısı

ÖPÜLESİ ELLE

Yeni eğitim-öğretim yılı başlayalı üç ayı aşkın bir zaman olmuştu. Öğrencilerimle tanışmış, öğrenci tanıma anketlerini uygulamış ve bu anketler doğrultusunda bütün öğrencilerime ders çalışma programı hazırlamıştım.

Öğrencilerim son sınıf öğrencileri oldukları için, aynı zamanda Üniversite sınavına da hazırlanıyorlardı. Bu başlı başına bir takip gerektiriyordu. Öğrenci başarısını arttırma adına velilerle iki kez toplantı yapmıştım. Uygun olan velilerimi evlerinde, mesaisi ve evi müsait olmayanları da işyerlerinde ziyaret ediyordum. Ama mutlaka her sene olduğu gibi tüm öğrenci velilerimi ziyaret ediyor, çaylarını içiyor, yemeklerini yiyordum.

Bu ziyaretler sırasında öğrencilerimi daha yakından tanıma fırsatı buluyor, başarılarını arttırmak için çok önemli ipuçları yakalıyor ve çözüm için somut adımlar atabiliyordum. Çocuklarıyla ilgilendiğim anne babaların, evlerinde iken bana gösterdikleri saygıyı ve izzeti, ikramı anlatamam.

.....

Hakan'ın babası Mehmet Amca'yı, bir türlü unutamıyorum. Aslen Erzurum'lu idi. Ancak oraları terk edeli uzun zaman olmuştu. Kendisi okuyamamış olmanın ezikliğini yüzünde, izlerini de nasırlı ellerinde yeterince taşıyordu. Çocuklarını okutamamanın mahcubiyeti ve pişmanlığıyla bütün imkanlarını zorluyor ideallerini oğlu Hakan'da gerçekleştirmek istiyordu.

Zeki ancak ders çalışmaktan hoşlanmayan ve ders çalışma alışkanlığı olmayan bir öğrenciydi Hakan. Önceleri Hakan'ı ders çalışmaya alıştırmaya konusunda bir hayli zorlanmıştım. Evlerini ziyaret ettiğim o günden sonra, sihirli bir el değmiş gibi Hakan ders çalışmaya başladı. Her geçen gün derslerindeki başarısı biraz daha artıyordu.

"Hocam, benim üniversiteyi kazanmam mümkün değil." diyen çocuk gitmiş, onun yerine düzenli olarak ders çalışan ve her geçen gün başarısı yükselen bilinçli bir öğrenci gelmişti. Hakan'la beraber sınıfın tamamında gözle görülür bir ilerleme vardı.

.....

O gün öğretmenler odasında oturmuş, öğrencilerimin son ders durumlarını ve sınav sonuçlarını kontrol ediyordum. Derken Hakan kapıyı çalıp içeriye girdi. "Hocam eğer müsait iseniz babam geldi, sizinle görüşmek istiyor" dedi.

Aceleyle babasının benimle görüşmek için beklediği kantine doğru yöneldim. Beni görünce tebessümle ayağa kalktı Mehmet Amca. Erzurum'a has o tatlı ve sıcak şivesiyle beni selamladı. Selamına karşılık veriyordum ki, gayet mütevazî ve ani bir kararla elimi öpmek üzere eğildi. Çok seri bir biçimde ve Mehmet Amcadan daha fazla eğilerek ancak bu hareketi engelleyebilmiştim. Çok mahcup olmuşum. Hakan ve birkaç tane sınıf arkadaşı daha bu manzaraya şahit olmuştu.

"Mehmet Amca ne yapıyorsun?" diye sordum utanarak.

Gözleri dolu doluydu ve sesi de titriyordu. Ne yanında kimlerin olduğu, ne de benden en az otuz yaş büyük oluşu, umurunda değildi.

"Hocam, no'lursunuz bırakın ellerinizi öpeyim. Bildiğiniz gibi altı tane çocuğum var. Beşi ilkokuldan sonra okumadı. Son yongam Hakan'ım kalmıştı. Onun da sizinle tanışincaya kadar, okumaya niyeti yoktu. Tam on bir yıldır okula gidiyor. Ama ne yazık ki, bu seneye kadar hiç ders çalışmadı. Bu sene sizin yakın ilginizden dolayı ders çalışmaya başladı. Hatta akşamları dersin başından zorla kaldırıyoruz. Hem dersleri düzeldi, hem de kendisine olan güveni arttı." dedi.

Gözlerim dolmuştu, çünkü böyle bir tepki, bu şekilde bir teşekkür beklemiyordum. Asıl işimi yapmış, her öğrencimle olduğu gibi Hakan'la da ilgilenmişim. Oğlunun okuması için ne büyük bir hasret ve beklentisi vardı ki; yaşına, başına, sakalına, hatta torun sahibi olmasına bakmaksızın elli beş altmış yaşlarında insanlık ve alçak gönüllülüğün zirvesinde; o gün için henüz yirmi dört yaşında, genç bir öğretmenin elini öpmeye çalışıyordu.

Buna müsaade etmemiştim ve edemezdim.

Hakan'ın sene sonunda kazanmış olduğu İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, ellerimde dolanan yüzlerce buse kadar sıcak, gözlerimden süzülen inciler kadar huzur ve mutluluk vericiydi.

Çünkü Mehmet Amca'nın gözyaşları ve dualar eşliğinde öpmek istediği o el, sene sonunda başarılı ve gururlu bir delikanlının ardından, İstanbul'a doğru sevinç gözyaşları eşliğinde el sallıyordu.

.....

CHAPTER I

THE DISCOVERY OF AMERICA

THE EARLY SETTLEMENTS

THE STRUGGLE FOR INDEPENDENCE

THE CONSTITUTION

THE WESTERN EXPANSION

THE CIVIL WAR

THE RECONSTRUCTION

THE GROWTH OF THE UNION

THE PRESENT POSITION

THE FUTURE

THE CONCLUSION

THE END

THE HISTORY OF THE UNITED STATES

CHAPTER II

THE DISCOVERY OF AMERICA

THE EARLY SETTLEMENTS

THE STRUGGLE FOR INDEPENDENCE

THE CONSTITUTION

THE WESTERN EXPANSION

THE CIVIL WAR

THE RECONSTRUCTION

THE GROWTH OF THE UNION

Recep SEZER

Üsküdar İlçe Milli Eğitim Müdürü

ÖĞRETMENİN SEVİNCİ ve MUTLULUĞU

Yıllarını eğitime adanmış, hizmet süresinin büyük bir bölümünü Üsküdar'da geçirmiş bir öğretmen ve idareci olarak; "Öğretmenin Günlüğü"ne küçük bir hatıram ile katılmak ve katkıda bulunmak istiyorum.

Yıl 1976. Aylardan Aralık. Göreve başladığım ilk gündü. 12 Eylül 1980 öncesi terör ve anarşi kol geziyordu.

Stajyer öğretmenliğim devam ederken, 1977 Haziran ayında beni Müdür Yardımcısı yaptılar ve okul kayıt-kabul işlerini bana verdiler. Büyük heyecan ve şevkle işe başladım. Ortaokula gelen ve kaydını yaptığım öğrencilerimi sevgi ile bağırma basıyordum. İlkokulu bitirip bize gelen öğrencilerin bu sevgiye büyük ihtiyacı vardı.

Üsküdar Cumhuriyet Lisesi orta birinci sınıfa kaydını yaptığım H. Ö., bu öğrencilerimden biriydi. Tertemiz yüzü, şen ve masum davranışları sebebiyle bütün öğretmenler tarafından çok seviliyordu.

Orta birinci sınıfta takdirname alarak orta ikinci sınıfa geçti. Mutluluktan uçarcasına H. Ö.'yu ve bütün öğrencilerimizi yaz tatiline uğurladık.

H. Ö.'nun babası Almanya'da çalışıyordu. Yaz tatilinde anne ve ablası ile birlikte babalarının yanına gidiyor-

lardı. Yaz tatili dönüşü anne okula gelip H. Ö.'nun kaydını okuldan alacağını ve yatılı olarak Haydarpaşa Lisesi'ne vereceğini söyledi. Ablasının kaydını Üsküdar Kız Lisesi'ne yatılı olarak yaptırmıştı bile. Sıra oğluna gelmişti.

Ben anneye; "Oğlunuz çok duygusal ve hassas bir yapıda. Annesiz ve ablasız yapamaz. Başarı seviyesi düşer. Bu durumu iyi düşünmeniz ve iyi hesaplamanız lazım" dedim. Ayrıca o günlerde terör ve anarşi ortamında anne ve baba yokken pansiyonlu okulda öğrencinin kalmasının sakıncalarını anlattım. Anne ağlamaya başladı ve; "Babasının bunu istediğini, çocukları yatılı okula verdikten sonra kendisinin de Almanya'ya gideceğini, kendilerinin orada, çocuklarının da burada eğitim ve öğretimlerinin devam etmeleri şeklinde karar verdiğini" söyledi.

Bunun üzerine babanın Almanya adresini aldım ve hemen mektup yazıp postaladım. Mektup eline geçince telefon ile "Öğretmeni ve Müdür Yardımcısı ne söylüyorsa aynısını yapın. Sen de çocuklarla beraber kal" demiş. Anne hemen bana bunu ilettili. Adeta sevinçten uçuyordu.

1978 Yılıının son günleriydi. Okulda görev başındayken, "Misafiriniz var" dediler. Hemen kendisini odama aldım. Meğer gelen H. Ö.'nun babasıymış. Bana; "Almanya'dan bu gece geldim. Sabah kalktım ve ilk iş olarak sizi ziyaret edip teşekkür etmek ve şükranlarımı iletmek istedim" dedi. Uzunca sohbet ettik. Bir daha görüşmek üzere kendilerini uğurladım.

H. Ö. ve ablası çok başarılı bir şekilde okullarını bitirdiler. Abla üniversiteyi kazandı ve bitirdi. Çok güzel bir evlilik ile iş hayatı halen devam ediyor.

H. Ö. Tıp Fakültesini bitirdi. Evlendi ve çocuk sahibi oldu. Halen İstanbul'da anne ve ablası ile çok mutlu ve huzurlu bir hayat sürüyor. Onların mutluluğu biz öğretmen ve yöneticiler için tarifi imkansız bir sevinç kaynağıdır.

Rıza BALIŞLI

Altunizade Hafize Özal İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

GÖZLERDEN GÖNÜLLERE

İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliklerden birisi de başkalarının tecrübelerinden yararlanabilme becerisinin olmasıdır. İşini, mesleğini veya herhangi bir yönünü daha iyi yapmak diye bir endişesi olmayanlar, bu becerilerinden asla istifade edemezler. Halbuki, ne yapmak istediğini iyi bilebilen insanlara, hayat bunun nasıl yapılması gerektiğini her gün defalarca fısıldar, gözlerine gösterir, gönlüne hissettirir ve onlar da başarıya adım adım yaklaşırlar.

Sınıf öğretmeni olarak mesleğimin 24. yılına gelinceye kadar edindiğim tecrübelerden bazılarını, diğer meslekdaşarımla paylaşmaktan gurur duyarım. Tecrübelemi dikkate aldıkları için ise onlara ayrıca teşekkürlerimi sunarım.

Bu metni okuyanlar; “Biz zaten bunları biliyoruz” diyebilirler. Hayır, hayır, lütfen; bir kere daha, bir kere daha duymak, bir kere daha okumak, bir kere daha yorumla-

mak fırsatı ile karşılaşınca bunu çok iyi değerlendirmeliyiz. Oysa, baktığımız halde görmediğimiz, duyduğumuz halde işitmediğimiz, bildiğimiz halde yapmadığımız o kadar çok şey var ki; belki de bu metni okuduktan sonra harekete geçebiliriz kimbilir.

Mesleğimi icra ederken teneffüslerde öğretmenler odasına ajandam ile birlikte çıkarım. Diğer meslektaşlarımdan duyduğum, işime yarayabileceğine inandığım bilgi ve tecrübeleri, bilmeceleri, fıkraları onlara çaktırmadan not ederim. Bazen da bilirlir, "Yine yakaladın bir şey" diye bana takılırlar. Aynı ajandam ders işlerken masamda daima açık durur. Öğrencilerden duyduğum ilginç şeyleri, bilmece, bulmaca, pratik bilgileri, o anda görülen eksikleri veya güzellikleri geliştirerek her zaman kullanabilmek için not ederim. Böylece başarıım artar, kendi kendimi motive ederim ve bu başarı aynı zamanda benim iş dışındaki hayatımı da olumlu etkiler.

Bu alışkanlığımı öğrencilerim de kazandı. Karşılaştıkları güzel söz, ilginç düşünce, bilgi veya ilginçlikleri hemen güzel söz defterlerine yazıyorlar, yanına da tarih atıyorlar. Orijinal fikirleri de daha farklı yazıyorlar. Neredeyse ağızından çıkan her şeyi yazmaya kalkan abartıcı öğrenciler de olmuyor değil tabii.

Her öğrencimin bir kumbaraya sahip olmasını sağlarım. Banka hesap defterini meblağı işletmiş olarak her getirdiklerinde onlara artı veririm, çok sevinirler.

Bir öğretmen çocuklara karşı; "Şimdi sizlere öğrendiğim bazı şeyleri öğreteceğim" yaklaşımı yerine; "Çocuklar, haydi gelin hep birlikte öğrenelim" anlayışı ile yaklaşmalıdır.

Zaman zaman öğrencilerime; "Ayağa kalkın, sıranızın dışına çıkın, tekrar yerinize oturun, arkanıza yaslanın" diye

komutlar verir, arkalarına yaslanarak dik oturmalarını sağlarım. Çocuklara, fırsat buldukça, bir öğrenci tarafından kısa, ilginç, diğerlerinin merakla dinleyeceği masal, öykü gibi yazılar okuturum. Böylece çocuklar sessizce, konuşanı dinlemeye alışırlar. Zaten; "Güzel bir konuşmayı dinlemek, kitap okumaktan farksızdır" sözünü bilirler.

Her öğrencimin ilçe çocuk kütüphanesine üye olmasını sağlarım. Oranın kitap kokusunun çocuğun okuma alışkanlığı kazanmasına büyük katkı sağladığını düşünürüm.

Çevre bilinci, ekonomik değer, vatan sevgisi ve her şeyden önemlisi de "emek olmadan yemek olmaz" duygusunu kazanmalarını sağlamak amacıyla öğrencilerimle birlikte panolar, afişler hazırlayıp atık kağıt toplama kampanyası düzenlerim. Şu anda bile öğrencilerimin emeği ve diğer öğretmen arkadaşlarımla da katkılarıyla üç tona yakın atık kağıdımız birikmiş durumda. Bugünlerde satmayı düşünüyoruz artık.

Her akşam yatmadan önce birkaç cümle ile de olsa o günün olaylarının değerlendirildiği günlük yazmalarını hep teşvik etmişimdir. Bunun içerisine tanıdıklarının, komşularının, arkadaşlarının isimlerini, onları tanıtıcı kısa açıklamalarla yazmalarını isterim. Yıllar sonra o isimleri okudukça ve hatırladıkça hafızanın daha da güçleneceğini; bileneceğini, dostlukların kalıcı olmasının sağlanacağını, hem de hoş bir nostalji yaşanabileceğini düşünüyorum.

Akşamları eve ödev olarak üç kelime veririm, bu kelimelerin içinde geçtiği kısa bir öykü yazmalarını isterim. Veya, beş altı kelime verir, bunların içinde geçtiği bir şiir yazmalarını isterim. Ertesi gün ilginç ödevlerle karşılaşır, güleriz.

Çocuklar özellikle matematik dersini çok severler. Çünkü, onlara konuları anlatırken sanki o konu ile ilgili hiçbir şey bilmiyorlarmış gibi açık ve net, tek tek anlatırım. Öğrendikçe çok sevinirler, kendilerine güvenleri artar.

Öğrencilerime el yazısı olarak bir kağıda küçük bir paragraf yazmalarını isterim, yanına tarih atarım. Dolaba saklarım, bir eğitim öğretim döneminde aynı paragrafı ayrı ayrı tarihlerde en az üç defa aynı kağıda yazmalarını isterim. Böylece yazılarındaki gelişme ve güzelleşmelerin ne kadar ilerlediğini görmüş olurlar.

Sınıfımdaki sesli okumalara büyük önem veririm. Sesleri çıkartırken dil, ve dudak hareketlerine çok dikkat etmeleri gerektiğini söylerim. Ağızdan çıkan her sesin kontrolsüz, gelişi güzel değil de terbiye edilerek çıkartılması gerekliliğine hep vurgu yapar, örnekler gösteririm. Bunun için bir metni sınıfça toplu olarak hep bir ağızdan, tıpkı İstiklal Marşını veya Andımızı söyler gibi bağırarak okuma yöntemini geliştirdik. Böylece bütün öğrenciler sesli okuma nimetinden eşit şekilde istifade etmiş oluyorlar. Birlikte yakalanan o ahenk ve ses uyumu çok da güzel oluyor doğrusu.

Bir hikayeye başlarım, birazına kadar birkaç defa okurum, devamını kendilerinin yazmalarını isterim. İlginç diyaloglar yaşanır doğrusu. Yol, masa, kaşık, köprü, başarı vb gibi kelimeleri tahtaya yazar anlamlarını defterlerine sözlüğe bakmadan yazmalarını isterim. Bu çalışmadan çocuklar çok istifade ediyorlar, yaratıcı düşünceleri gelişiyor.

Küçük, farklı, ilginç bir şey veya eşyayı elden ele do-laştırır; bunu herkesin birşeye benzetmesini isterim. Güzel bir beyin jimnastiği olur onlar için.

Benim sınıfımda bütün öğrenciler akıllarına gelen her şeyi bana sorarlar. Bunu hep teşvik etmeme rağmen, hâlâ; "Öğretmenim, bir şey söyleyeceğim ama kızmak yok, çünkü dersle alakalı değil" derler. Ben de; "Tabi tabi olsun, buyur, sor" derim. "Bu arkadaşınıza cevap vermek isteyen var mı?" "Veya bu konuda konuşmak isteyen var mı?" diye çocuklara sorar, onları konuştururum. Sonunda hep şuna vurgu yaparım: "Çocuklar, aklınıza gelen her şeyi konuşun, fakat yanlışsa değiştirin, doğruysa geliştirin" derim.

Keşke mesleğe ilk başladığımda kalınca bir defterim olsaydı da her sayfasına bir öğrenci veya bir sayfaya iki öğrencinin ismini özelliklerini, adresini, varsa telefonunu, anne, baba ve kardeşlerinin adlarını, iş ve mesleklerini kısa kısa yazabilseydim. Yıllar sonra sayfaları karıştırdıkça hem mutlu olur, hem de hafıza jimnastiği yapmış olurum. Belki zaman zaman bazılarını arar, sohbet ederdik. Yeni başladım. Artık bundan sonra bu çalışmayı yapıyorum.

Her hafta başı çocukların tırnaklarına ve mendillerine bakarım. Ara ara ise diş macunu ve fırçalarını getirirler, kontrol ederim. Zira günlük hayata yansıtılmayan bir bilginin eğitim değeri olamaz diye düşünüyorum.

Hayallerim var, hayallerim var, ne yazık ki sayfalarım dar. Keşke, keşke diyorum şu müzik dersinde ülkem her köşesindeki çocuklar müzik, ses ve kültür özellikleri taşıyan on tane şarkı, türkü, marş, her ne olursa olsun söylemeden veya belki çalamadan ilköğretimden mezun olmasalar keşke diyorum.

İlkokul Ders Araçları Kılavuzu (Celal Kölüksüz- Kenan Okan) adlı kitaptan öğrenmiştim; tebeşiri şekerli sıcak suda bekletip kuruyunca yazarsak, silinmeyen tebeşir elde edebiliyoruz. Harita, portre, grafik vs gibi konuların iş-

lenmesinde çok kolaylık sağlanıyor. Ancak hafif ıslak bezle çıkıyor. Ben yararlanıyorum doğrusu.

Bence eğitim öğretmen merkezli olmalıdır. Moral ve kapasite olmadan hizmet üretilemez. İlle de öğretmen, ille de öğretmen diyorum. Tayini başka okula çıktığı halde ara ara bizim okula gelen bir öğretmen vardı. Her gelişinde onlarca çocuk etrafına toplanır, ona "Hoş geldin" derlerdi. Bu ilginin sebebini çocuklara sordum. Bana; "O bizimle ilgilenirdi, sorunlarımızı dinler, bizimle bir arkadaş gibi konuşurdu" demişlerdi.

Günümüzde milletlerin en büyük zenginliğinin iyi yetişmiş insan gücü olduğu tartışılmaz bir gerçektir. İnsanın hayat sahnesinde kendisine düşen rolü en iyi bir şekilde oynayabilmesi için, çok iyi yetişmesi ve eğitilmesi gerekir. İnsanı çok iyi eğitebilmek de ancak onu çok iyi tanıyan ve bu işin bütün inceliklerini bilen öğretmenlerle mümkün olacaktır.

Samî KARAKAŞ

İlköğretim Müfettişi

İLK AYRILIK

Erzincan'a üç km uzaklıkta bulunan Işıkpınar Köyündeki okula Müdür olarak atandım. Minibüse binip köye giderken, iç dünyamda karmakarışık duygular içindeydim. Okul Müdürlüğü adına yapılması gereken bir çok işin olduğunu fakat bu işlerin bitmesinin asla mümkün olamayacağını düşünmekteydim. Bu fikir kabus olup adeta benliğimin üzerine çöküyordu.

Okula vardığım zaman neler yapmalıyım diye düşünürken, aracın durduğunu fark ettim. Son durakta indim. Bir hafta önceki gelişimde öğrendiğim yoldan yavaş yavaş yürüyerek okula vardım. Köy Çimen Dağlarının eteğinde olduğu için, bütün ova o müthiş ihtişamıyla ayaklar altına serilmişti. Başında devamlı kar olan Munzur'un Akbaba ve Kılıçkaya tepeleri başımızın üstüne doğru gelmekteydi.

Okul, beş öğretmenli küçük bir köy okuluydu. Bahçe duvarlarının yerine okulun etrafını kapatan kavak ağaçları ve o kavak ağaçlarının arasından şırıl şırıl akan bir şirin

deresi vardı. Sabah bayrak töreninde öğretmen ve öğrencilerle tanışarak, geçmişten ve gelecekte söz ederek yöneticilik hayatına başlamış oldum. Okulda bir de hizmetli vardı. Okuldaki herkes bu hizmetliye Aziz Ağa diye seslenir, O'da kendisine Ağa diye seslenilmesinden çok hoşlanırdı. Ben de O'na adıyla hitap ederek odama çağırdım. Onunla davranışları hakkında konuşurken, bana İlhan adında bir öğrenciden söz etti. İlhan'ın yaş ve beden olarak okulun en büyük ve yaramaz öğrencisi olduğunu söyledi. Öğretmenlerine karşı saygısız davranışlar sergilediğini belirtti. Bu konuyla ilgili gerekirse öğretmenlerden bilgi alabileceğimi söyledi.

Teneffüste öğretmenler odasına giderek, günlük konularla ve okulla ilgili meseleleri konuşmaya başladım. Bu sırada bir bayan öğretmen; İlhan hakkında olumsuz şeyler söyledi. Onun sözlerine diğer öğretmenler de bir şeyler eklediler. Söylenenler hep olumsuzdu. O anda büyük ve çözülmesi gereken bir sorunla karşı karşıya olduğumu anladım. O akşam eve giderken, hep bu sorunları düşündüm. O gece de karmaşık düşünceler beynimde geçit töreni yapmıştı. Bu sorunu nasıl çözecektim?

Ertesi sabah okuldaki odamda hep İlhan'ı düşündüm. Mutlaka bu sorunu çözmeliydim. Hemen Aziz Ağa'yı çağırarak İlhan'ı odama getirmesini istedim. Biraz sonra odama uzun boylu, kumral, güzel bakışlı, yüzlü bir öğrenci geldi. Ben niye geldiğini sorunca; "Siz çağırdınız" diye cevap verdi. İlk anda karşımda bu temiz ve beklediğimden tamamen farklı öğrenciyi görünce bir an kendimi toparlamadım. Daha sonra sert bir ifadeyle kulağını tutarak; "Bana bak, okulda yaramazlık ve saygısızlık yapmanı istemiyorum. Gözüm hep üstünde olacak, bana söz ver bakayım." dedim. İlhan o güler yüzüyle, o temiz elleriyle elimden tutarak; "Söz veriyorum öğretmenim, okulda

hiç yaramazlık yapmayacağım, ama okul dışı için söz veremem." dedi. Ben de "Tamam anlaştık, bu anı hiç unutma" diyerek tekrar sınıfına gönderdim.

Her hafta bayrak törenlerinde ben O'na, "bana söz verdin"; O da bana, "sözümü tutacağım" der gibi bütün tören boyunca gözlerimizi hiç kırpmadan birbirimize bakardık. Sonra koşarak okuldan ayrılırdı. O'nun arkasından bakarken ruhumu garip duygular sarardı.

O yıl İlhan'dan hiç şikayet almadım. Öğretmenler bile İlhan'daki bu ani değişimi anlamakta zorlanıyorlar, bu işin sırrını merak ediyorlardı. Tüm ısrarlarına rağmen onlara hiçbir şey anlatmadım. Her seferinde; "Bu idarecilik sırrı, söyleyemem, ne zaman Müdür olmaya karar verirseniz o zaman anlatırım." diyerek konuyu değiştiriyordum. Yıl sonu etkinliği yapan öğretmenler mutlaka İlhan' a görev veriyorlar, hiç tereddütleri ve şüpheleri kalmadan gönül rahatlığı ile programlarına devam ediyorlardı. Hatta öğretmenler İlhan'ı çok seviyorlardı. Karneler dağıtıldıktan sonra İlhan yanıma geldi, bana; "Öğretmenim sözümü tuttum değil mi?" dedi. Ben de gözlerinden öperek; "Böyle çok güzel oldun, gel bunu hiç bozma, ama yine de sen bilirsin." dedim.

Seminer çalışmalarını yapmak üzere okula geldiğimde, Aziz Ağa İlhan ve üç arkadaşının kayıp olduklarını söyleyince içimden ağlamaklı bir korkunun kafama doğru hücum ettiğini hissettim. Öğretmenler gelince konuyu onlarla da enine boyuna konuştuk, ama hiçbir çözüm bulamadık. Jandarma ekibiyle birlikte çocukları aradık. Ertesi gün çocukların elbiselerini buldukları haberi gelince hemen Jandarma komutanının yanına gittim. Görevliler çevreyi araştırıyordu. Sonunda çocukların cesetleri bulunmuş ve çocukların başına gelen felaketin sebepleri anlaşılmıştı. Çocuklar köyün üst tarafındaki gölete gitmişler,

elbiselerini çıkarıp el ele tutuşarak hep birlikte suya atlamışlardı. Suyun dibindeki çamurlara saplanınca bir daha yukarı çıkamamışlar ve gökyüzünün maviliğini bir daha görememişlerdi. Cesetlerin çıkarılması sırasında hep İlhan'ın yüzüne baktım. O gülen gözleri bana bakıyor ve "Öğretmenim, sözümü tuttum" diyordu. Daha sonrasını hatırlamıyorum.

Aradan yirmi yıldan fazla zaman geçti. Ama İlhan'ı her hatırlayışında yüreğimden bir şeyler kopar, gırtlığım yanar, gözlerim yaşarır. Sanki o yıl öleceğini biliyormuş gibi kendisini bize sevdirmişti. Gülen gözleriyle bize tebessüm ederek, yüreğimize hiç silinmeyecek bir imza atmıştı.

Allah rahmet etsin.

MINARELİ OKUL

1994 Yılında İlköğretim Müfettişi olarak atandığım Kayseri 'ye geldiğim zaman, her tarafı tarih ve doğayla kucaklanmış bir şehirle karşılaştım. Anadolu'da tarihî şehirlerin bir çoğunu görmüştüm, ama böyle bir ortamı hiç düşünmemiştim. Ticaretiyle ünlü bu şehrin bana göre keşfedilecek birçok yönü vardı.

Bizim ülkemizde şehir diye tanımladığımız yerleşim yerleri temiz dereleri ve yeşillikleri olmayan büyük birer köydür. Kayseri öyle değil. Şehir planıyla, binaların diziliş ve yapı şekilleriyle ve yeşil alanlarıyla gerçek bir şehir. Buradaki okulları incelediğim zaman gördüm ki, büyük çoğunluğu şahıs isimlerinden oluşmaktadır. Bu şehrin insanları hayır yapmayı çok sevdiklerinden, bu özellikleri okullara da yansımaktadır. Doğa güzelliği demiştim. Erciyes Dağı eteğiyle zirvesi arasındaki yükseklik farkı bakımından Anadolu'nun en büyüğüdür.

Bunun için ilin her tarafında, hatta çevre illerde de Erciyes'in himayesi altında gibiyiz.

Çalışkan ve cana yakın insanlarıyla Kayseri yaşanacak bir şehir. Okula ve okumaya çok büyük ilgi ve alaka var. Anadolu'da çocuklarını okula götürmek için okul servis hizmeti veren az illerden birisi Kayseri. Göze çarpan özelliklerden birisi de; okuyarak bilgi birikimi elde etmek ve bunu günlük hayata uygulamaktır. Bu özelliğin temeli çok eski zamanlara dayanmaktadır. Mevlana Celalettin-i Rumi'nin mimarı Seyit Burhanettin ve Anadolu mimarlarının mimarı Sinan bunun örneği sayılabilir. Bu güzel şehrin devletlere ve beyliklere uzun süre başkentlik yapması ve tarihî ipek yolu üzerinde olması da birer etken olarak sayılabilir.

Geçen hafta il merkezine çok yatan bir köye teftiş yapmak amacıyla gitmiştik. Düz bir arazide ilerlerken yol birden büyük bir kayanın çatlama kısmına girdi. Bu keskin virajdan geçince karşımıza derin bir vadi çıktı. Vadinin güney yamaçlarında kırma taşlardan yapılmış tarihi evler, kuzey yamaçlarında ise büyük, küçük birçok mağara vardı. Vadinin içinden büyük bir dere akıyordu. Ben bu müthiş manzara karşısında, etrafıma dikkatle bakarken, vadinin alt kısmındaki kilise gözüme takıldı. Burası Kapadokya'nın bir minyatürü gibiydi. Zelve gibi bir vadi, Uçhisar gibi üst üste mağara evleri, Göreme gibi peribacaları ve Güvercinlik vadisi gibi güvercin evleri vardı. Ben bunlarla ilgilenirken, vadinin güney kısmındaki minare dikkatimi çekti. İstanbul'daki Valide Sultan Camii minaresindeki üslûbu bu minarede görebiliyordum. Kesme taştan yapılmış minarenin yanına geldiğimizde, kiremit bacalı büyük bir taş binanın minareyle bitişik olduğunu gördük. Burası bir cami idi. 1909 Yılında yapılan bir cami, hala ibadete açıktı. Caminin kapısına baktığım zaman;

“ilkokul” tabelasını görünce hayrete düştüm. Hiç görmediğimiz ve düşünemediğimiz bir durumla karşı karşıyaydık. Öğrenci seslerinden buranın okul olduğu kesindi. Minarenin yanındaki taş merdivenlerden okula çıkıyordum. Caminin girişi yola bakan kapıdandı.

Okuldan içeri girdiğim zaman, içimden tuhaf duyguların geçtiğini hissettim. Okula büyük bir koridorla giriliyordu. Tam karşıda çok büyük bir sahne, sağa ve sola sınıflar sıralanmıştı. Okulun tavanı ve tabanının tahtadan yapılması, güneş ışığından tam faydalanması ve binanın kullanımının rahat olması, insanın içine düşen sıcaklığından belli oluyordu. Köyde yedi yüzyıla yakın Ermeni, Rum ve Türkler iç içe yaşamışlar. Okul 1909 yılına kadar değişik binalarda "Rüştiye" olarak hizmet vermiş, bu tarihte alt taraf cami, üst taraf ise medrese olarak yapılmış.

Cumhuriyet'ten sonra da ilkokul olarak birçok öğrenci yetiştirilmiş. Bunlardan doktorlar, mühendisler, bilim adamları ve bürokratların olduğunu öğrenince okula bakış açım biraz değişti. Okula gittiğim günün Cuma olması nedeniyle, altta Cuma namazı kılınırken, üstte öğrencilerin ders yapmaları insanın göremeyeceği bir manzara idi. O gün unutamayacağım güzellikleri görmüştüm. Anadolu vatan olurken yan yana gelen bu iki mekan ortaya dev bir şaheser çıkarmıştı.

Bu şirin okul galiba yakında kapanacak. Köyün Ankara'da yaşayan bir zengininin ilköğretim okulu yaptırma girişimlerini duyuyorum. Bu çalışmalar sonuçlandığında, belki de ülkemizde eşi benzeri bulunmayan ve geçmişimizi günümüze bağlayan tek minareli ilkokul da tarihe karışmış olacak.

Sevilay BAYRAKTAR

Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

DOĞRU TERCİH

Mesleklerin en güzeli ve en meşakkatlisidir öğretmenlik. Ailelerin canları gibi şevdikleri evlatlarını teslim ettikleri ana ve babalardan oluşan bir eğitim ordusudur. Ben de bu kutsal göreve otuza yakın yılını vermiş, o ordunun neferlerinden biriyim.

İnsan bu kadar uzun bir zamanı aynı amaçla, aynı yolda yürümele geçirince, tabi ki birçok acı, tatlı ve bazen de hayrete düşüren olaylar yaşayabiliyor. Bunlardan bir kaçı da, hiç unutamadığımız ve hayatımıza etki eden anılara dönüşebiliyor.

Bir roman sayfasından fırlayarak karşıma dikilen, bir dağın yeşil eteklerinde kurulmuş küçücük bir köyde bulmuştum kendimi. Öğretmenliğimin ikinci senesiydi. Köyün ikiyüz metre dışında bulunan okul, iki sınıftan oluşuyordu. Kapısını açıp girdiğimde, örümcek ağlarının hoş olmayan karşılama merasimine maruz kalsam da, daha ondokuz yaşındaydım ve hemen pes etmeyecek kadar yolun başındaydım. Lojmanımın yanında köyün me-

zarlığı vardı. Şartlar oldukça zordu. İlk günler okulu temizlemeyle ve düzeni kurmayla geçti. Erken gelen kış odunluktaki hurda haline gelmiş sıraları kırıp yakmama neden oldu. Malum okulu ısıtan sobanın yakıtı ihtiyacı vardı. Fakat sonra da bir başka köyün öğretmeninden öğrendiğim kadarıyla, her ne kadar kullanılmayacak halde olsa da demirbaş olarak kayıtlı oldukları için onları yakmam çok büyük sorunlar doğurabilirmiş. Öğretmenliğimin ilk yıllarında olmam nedeniyle, bu olay beni oldukça sarstı. Aynı gün İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne iki gözü iki çeşme bir şekilde gittim. Müdür benim ilkokul öğretmenimdi . Durumu anlatıp; “Beni alın bu işten, ben yapamayacağım!” diyerek ağlamama karşın; “Kızım ben seni oldukça iyi tanıyorum. Sen bu öğretmenliği herkesten iyi yaparsın. Sana bir şans tanıyorum. O okulu bir düzene sokup öğrencilere de iyi bir eğitim ve öğretim vereceksin. Dar bölge toplantısını senin okulunda düzenleyeceğim.” dedi. O nasıl bir özveriydi ki, bunca seneye rağmen eski bir öğrencisinin bile neler yapabileceğini biliyordu. İşte bir öğretmen böyle olmalıydı, bütün öğrencilerini her yönüyle tanıyacak kadar bu mesleği sevip, ona emek vermeliydi. Seneler geçmiş olsa da öğrencilerine yol göstermeye devam etmeliydi.

Bu düşüncelerle köye döndüğümde, sorumluluğum bir kat daha artmıştı. Bana duyulan güveni boşa çıkarmamalıydım. Beş sınıfı bir arada okutacak olmam oldukça çetin bir işti; kaldı ki durum o kadar kötüydü ki, üçüncü sınıfa gelmiş öğrenciler bile okumayı bilmiyorlardı. Velilerle görüşüp çocuklarının durumunu aktardım ve akşamları etüt yapacağımı söyledim. Uygulamam karşısında oldukça şaşırdılar. Ayrı ayrı sınıflar halinde, okul sonrası iki saatlik etütler başlamıştı. Etütler arasındaki yarım saatlik molada, camın önünde oturup; etüt saati gelen sınıf öğrencilerinin ellerinde gaz lambalarıyla okula doğru inen

yokuştan sırayla yürüdüklerini ve bu sırada oluşturdukları hoş ve ışıklı görüntüyü izlerdim.

İlerleyen günlerde, dikkatimi çeken bir olay oldu. Her yerde, okulun evraklarında, çizilmiş kız resmi ile karşılaşıyordum. O kadar çok karşıma çıkıyordu ki, aynı kıza ait olan bu portreler. Merakım gün geçtikçe artmaya başlıyordu. Çok geçmeden köyün gençlerinden bir sohbet esnasında esrarengiz kızın, benden önce köyde görev yapan öğretmenin kaçırılan sevgilisi olduğunu öğrendim. Öğrendiğim bu durum beni oldukça etkilemişti. Çünkü bana göre bir öğretmen özel hayatını her zaman meslek hayatından ayrı tutmalıydı. Acı hafif değildi elbette, ama bunun bedelini bilgiye aç beyinler ödememeliydi.

Günler geçmekteydi ve gösterilen çabaların karşılığında öğrencilerim oldukça iyi bir duruma gelmişti. Her şey bir düzene oturmuş, okulun çehresi baştan sona değişmişti. Hatta aylık bir okul gazetesi çıkarmaya bile başlamıştık. Bunca güzel şeye rağmen, meslek hayatımın en çok çaba harcadığım ve çalıştığım senesinde okul gazetesine astığım “Hiroşima” adlı bir şiir, gelen müfettiş tarafından sakıncalı bulunmuştu. Hak etmediğim halde meslek hayatımın ilk ve son cezasını almıştım.

Amacım öğrencilerime yeni ufuklar açmak ve yollarını aydınlatmakken; benim ufkum sebepsiz karartılıyor, meslek aşkım bitirilmeye çalışılıyordu.

Bu bir sene içinde eğitim ve öğretim ordusunun üç elemanı ile karşılaşmış ve doğru olanı ayırt ederek, meslek hayatıma yön verecek dersleri almıştım. Öğretmen olmak kolay değildi, görevse elimize gelen hamurlara doğru bir şekil vermektir. Ben; bana güvenen öğretmenim gibi olmayı tercih ettim. Geçen senelerde de ne kadar doğru karar verdiğimi gördüm.

AYAKKABININ KERAMETİ

Zil sesiyle başlayan günler ve bir pınardan boşanırcasına okul kapısından akarak sınıfları dolduran körpecik bedenler. Farklı ailelerden, kültürlerden gelmiş, farklı adlara sahip, ama aynı toz pembe hayaller ve yaramazlıklar peşinde koşan saf ve temiz kalpler öğrenciler...

Eğer bir ilkokul öğretmeniyseniz, eminim ki onlara dair bir çok anıya sahipsinizdir. Bu anılar bazen düşündürür, bazen ağlatır, bazen de benimki gibi güldürür. Eğiten, öğreten sizsinizdir ama emin olun ki onların da size öğretecek çok şeyleri vardır.

Öğretmenliğimin ilk yılıydı. Türkiye'nin şirin bir ili olan Bayburt'un köylerinden birinde göreve başlamıştım. Öğretmen lojmanı olmadığı için köyde bir ailenin yanında kalıyordum. Hem misafirdim, hem de ailenin küçük oğlunun öğretmeni idim. Okulum diğer köy okullarına nazaran çok daha iyi imkanlara sahipti. En azından, okul binasının dışında olmasına rağmen, bahçe içerisinde bir öğretmenler odası vardı. Ben de okulun en şanslı öğretmeni idim. Ne zaman sınıfıma girsem, öğrencilerimi beni tahta sıralarında oturarak bekler bir halde bulurdum. Bu beni çok mutlu ederdi. Koridoru dolduran öğrencileri öğretmenleri sınıfa sokmaya çalışırken, ben daha çiçeği burnunda bir öğretmen olarak bu duruma maruz kalmazdım.

Köyün imkanları kısıtlı olduğu için, alışverişlerimi il merkezinden yapardım. Bir hafta sonu yine alışveriş için ile gittiğimde, o zaman moda olan ve tüm gününü tahta başında ayakta geçiren bir öğretmen için oldukça rahat olan "epa" ayakkabılardan aldım. Hafta başı yeni ayak-

kabılarımı giyerek, okula gittim. Ama beni ayakkabılarımın aksine oldukça rahatsız eden bir durum bekliyordu. Öğrencilerimi, geçen haftalara inat zil çalmasına rağmen koridorlarda ve sınıf içerisinde bir karmaşa halinde buldum. Bu durum birkaç gün devam etti. Yapabilecek bir şey bulamıyordum. Oldukça da üzgündüm. Ne yapmıştım da her şey bu kadar tersine dönmüştü.

Yine bir sabah erkenden uyanıp, hazırlandım. Dışarı çıkacağım esnada giymek için hazırlandığım yeni ayakkabılarımın yerinde olmadığını fark ettim. Azalan zamanım dolayısıyla mecburen diğer ayakkabılarımı giyip okula gittim. Ders zili çalıp da sınıfa girdiğimde, bir de ne göreyim; benim uslu öğrencilerim geri dönmüş, eskiden olduğu gibi beni sıralarında hazır bir şekilde bekliyorlardı. Ben durumdan oldukça memnun tabi biraz da şaşkın olarak ders saatlerini tamamlayıp eve döndüm. Yanında yaşadığım ailenin hanımı günümün nasıl geçtiğini sorunca, ben de olanları anlattım. Her şeyi tebessümle dinleyen teyze; "Kızım keramet sende değil, kösele ayakkabılarında olsa gerek" deyince tüm olay gün ışığına çıkıverdi. Tabi benim ayakkabılarımın makus kaderi de. Meğerse öğrencilerim topuklarımın beton zemin üzerinde çıkarıldığı sestem gelişimi anlayıp beni bekler pozisyona geçiyorlarmış. Dolayısıyla yeni ayakkabıların sessizce yaklaşıyor olması kurdukları düzeni alt üst edivermiş. Bu durumda da acil bir sınıf toplantısıyla ayakkabılarım yargılanmış, infazı ise yanlarında kaldığım ailenin oğluna kalmış.

Hüküm giyen ayakkabılarımın cezası ben köyden ayrılırken bitse de, yapılan bu komik hile bir ömür boyunca beynimin hoş anılar koğuşunda müebbet hapse mahkum oldu. Olayı bildiğimi hiçbir zaman öğrencilere belli etme-

dim. Sonuçta onların amacı beni kandırmak değil, sadece uslu bir öğrenci olmanın kolay çarelerini uygulamaktı. Onlar da insandı, küçük olsalar bile hafife alınmamalıydılar. Bana öğretmenliğimin ilk güzel senesini hediye etmişler ve öğrenci sevgisini öğretmişlerdi. Ben onlara eğitimi ve öğretimi vermiştim. Benim ödülümse, en büyük ödül olan sevgiydi.

KAZANMANIN YOLU

Kurfalı İlk Okulunda dördüncü sınıfları okutuyordum. Okulun açılışından onbeş gün sonra, sınıfıma Emin adında bir öğrenci nakil geldi. Emin dağınık, eli yüzü kir içinde, okula gelip giderdi... Bu durumundan dolayı arkadaşları arasında pek kabul görmedi.

Bu durumu annesi ile görüşmek için anneyi okula çağırdım. Gördüğüm manzara karşısında Emin'e söyleyecek bir sözüm yoktu. O günden sonra her sabah Emin'i sınıfa almadan beraberce lavobaya gider, Emin'in sabah temizliğini yaparak sınıfa girerdik. Bu benim görevim olmuştu.

Cumhuriyet Bayramı hazırlıkları başlamıştı. Tören için öğrenciler görevlendiriliyordu. Benim sınıfa da şiir okuma görevi verilmişti. Emin'i yanıma çağırarak; "Emin, bayramda şiir okuma görevini sana veriyorum" dedim. O an Emin'in yüz ifadesini görmeyi isterdim.

- Bana mı veriyorsun öğretmenim?

- Evet sana veriyorum, niçin şaşırдың? Senin bu şiiri çok iyi okuyacağını biliyorum, dedim.

- Tamam öğretmenim okuyacağım.

Emin ile biz birkaç gün şiiri okuma çalışmaları yaptık. Şiir okuma ile ilgili bir problemimiz kalmadı. Ama bir sorunumuz vardı. Emin'i bu kıyafeti ile törene çıkaramazdım.

- Emin törende seni çok şık görmek istiyorum, dedim

Bayram günü gelip çatmıştı. Okula gittiğimde ilk aradığım Emin idi, fakat Emin görünürlerde yoktu. Öğrenciler tören yerinde sıraya dizildi, yine Emin yoktu. Bana oyun oynadı diye düşünürken, bahçe kapısında gayet şık giyimli bir beyle, yanında takım elbise giydirilmiş bir erkek çocuğu. Olamaz, bu benim Emin! Gözlerime inanamadım Evet gelen Emin ve babasıydı. Ona verilen değeri hissederek , değere layık olmaya çalışmış. Törende şiir okurken Okul Müdürümüz Umut Aslan yanıma geldi:

- Sizi çok takdir ediyordum ama bu günkü bu davranışınız size olan takdir duygularımı bin kat daha artırdı, diyerek beni manevi olarak ödüllendirdi.

O günden sonra Emin ve ailesinde çok olumlu gelişmeler oldu. Emin okula elinden geldiğince temiz ve düzenli olarak gelmeye başladı. Derslerinde de olumlu gelişmeler oldu. Sınıf içerisinde kendini göstermeye başladı.

Biz öğretmenler, yeter ki öğrencilerimizin sorunlarını önemseyerek ele alalım. Çözemeyeceğimiz hiçbir problem kalmaz. Kaybetmek de kolay, kazanmak da...

UNUTULMAYAN ACI

Hangi mesleğe sahip olursanız olun, sonuçta bir aileniz vardır. Ancak bir öğretmensiniz, aile sayısı yüzlere, hatta binlere ulaşır. Ama bu ailelere en az kendi ailenize

verdiğiniz emeği sarf edersiniz. Nihayetinde her bir öğrencinizin içinde yaşadığı sorunlar sizin sorunlarınızdır. Mutluluklar sizin mutluluğunuzdur. Acılar da yine sizin acılarınız.

Yeni bir ders yılı başlarken, birinci sınıfta kırk üç yeni aile daha edinmiştim. Öğrencilerim ana kucaklarından benim kucağıma emanet edilmişti. Bu öğrencilerim arasında Selim ve Namık adında iki kardeş vardı. Anne ve baba çalıştığı için Namık bir yaş küçük olarak abisiyle birlikte okula başlatılmıştı. Kardeş olmalarına rağmen birbirlerinden oldukça farklı yapıya sahiplerdi. Selim oldukça uslu ve düzenli; Namık ise bir o kadar yaramaz ve dağınıktı. El kasları gelişmediği için yazmayı sevmezdi. Onları her gün okula getiren annesi her sabah aynı rahatsızlığını dile getirirdi: "Hocam Namık ödevini yapmadı." Bense bir yaş küçük olduğu için bu durumunun normal olduğunu, ilerleyen zaman içerisinde Namık'ın da düzene gireceğini söyleyerek anneyi rahatlatmaya çalışırdım. Fakat zaman geçmesine rağmen Namık aynıydı. İlerleyen günlerde hece çalışmalarına geçmiştim. Dikkatimi çekense, hangi heceyi söylersem Namık'ın o heceye bakmasıydı. Bir iki hafta boyunca Namık'ın durumunu takip ettim ve bir gün yanıma çağırdım. Elimdeki okuma parçasını göstererek, "Oku bakalım Namık!" dedim. Namık iri gözleriyle yüzüme baktı ben de "Hadi oğlum oku, sen okuyorsun." dedim. Namık okumaya başladı, hem de hiç hata yapmadan. Okul çıkışı gelen annesine durumu söyleyince inanamadı. Sevincinden ağlamaya başladı.

Üçüncü sınıfın sonuna kadar iki kardeşin öğretmenliklerine ve annenin Namık hakkındaki şikayetlerini dinlemeye devam ettim. Bu zaman sonunda eşimin görevi nedeniyle birkaç seneliğine yurt dışına çıktım. Bir yaz

tatili için geri döndüm. Bir gün yolda yürürken, birisi "Hocam!" diye seslendi. Sesi tanı mı ştı m. Hemen dönerek; "Ne o Namık yine mi ödevlerini yapmadı?" dedim. Aldığım cevapsa beni can evimden vurmuştu. "Namık öldü hocam." Annesinin ağzından dökülenleri acıyla dinliyordum. Bir gün ağabeyisiyle eve giderken, köprü nün kenarındaki kola kutusuna vurmak isteyince dengesi ni yitirip düşmüş ve nehrin azgın sularında kaybolmuş. Söylenebilecek bir şey yoktu, acıyı tarif edebilecek sözcük de. Karşımda gözü yaşlı bir anne ve ben de aynı acıyı paylaşan diğ er bir anneydim. Çünkü bütün öğrencilerim benim evladım dı ve ben de evlat acısı yaşıyordum o an. İ çimi ferahlatan tek bir şey vardı. O özel çocuğun hakkettiğ i değ eri vermiş tim. Mühim olan yapılmayan ödevler değ ildi. Mühim olan tüm yaramazlığı na rağmen, öğretmenliğini yaptığım seneler boyunca bir anne şefkatiyle ona okulu sevdirmiş ve kısa süren öğrencilik hayatına güzel başlamasını sağlamış tım.

Öğretmenlik sadece bilgi vermek değ ildir. Bir anne ve baba sabrını, şefkatini taşıyarak hatalarını düzeltmeye çalış maktır.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through.

Suna EKŞİ

Validebağ Anadolu Sağlık Meslek Lisesi \ Müdür Yardımcısı

GÜLYABANI

Öğretmenliğimin ilk yıllarıydı. Okulun yatılı olması nedeniyle, pansiyonda kalan öğrencilerin yatakhanesinden sorumlu bir nöbetçi öğretmen ve ona refakat eden nöbetçi öğrenci bulunuyordu. Bir kış günüydü. Dışarıda kar diz boyu. Bu nedenle öğrencilerin tümü okuldaydı. Ben de okulun nöbetçi öğretmeniyim.

Akşam saat 20.00 sularında, nöbetçi öğrenci bana gelerek; "Yukarıda (yatakhane) size şaka yapacaklar öğretmenim" diye yavaşça bahsetti. Ancak, "Benim söylediğimi lütfen söylemeyin" diye de rica etti. Aradan 1-2 saat kadar süre geçtikten sonra, yatakhaneye çıkıp kontrol etmem gerektiği için, merdivenleri yavaş yavaş çıkmaya başladım. Ancak, merdivenlerde ve koridorlarda ne ses ne de ışık vardı. Okul kapkaranlıktı. Ben de merakla yukarıya çıkmayı sürdürüyordum. Yatakhane nelerin olabileceğini de tahmin bile edemiyordum. Yatakhane büyük salonunun kapısına geldiğimde, aynı görüntü var demeye

kalmadan, karşımda karanlıklar içerisinde boyu tavana uzanan oldukça garip (gulyabani gibi) bir görüntü ile karşılaşmayayım mı? Önce nedir, dedim. Ancak kendime fazla düşünce fırsatı vermeden, hemen garip görüntünün yanına yaklaşarak yavaşça vurdum. Gürültüler ve seslerle birlikte yere düştüğünü anladım. Çünkü görüntü kaybolmuştu ve halen etraf karanlıktı. O ara ışıkları yaktım. Ben de baktım etrafta kimse görünmüyor. Sadece ortada masa, üstünde bir sandalye, yerde de büyük beyaz bir nevresim duruyordu. Hemen odalarına girdim. Herkes yorganını başına çekmiş, kimi kıs kıs gülüyordu , kimi uyur gibi yapıyordu, kimi de korkulu gözlerle bana bakıyordu Önce çok kızdım. Kim ya da kimlerin yaptığını sordum. Bir türlü cevap alamadım. Nöbet odama döndüğümde, iyi ki kötü bir durumla sonuçlanmadı diye de dua ettim. Çünkü olayın geçtiği yerin etrafı cam çerçevelerle kaplıydı.

Sabahleyin öğrendiğime göre, bir öğrenci diğer öğrencinin omzunda sandalyenin üzerine çıkmış, başlarından da nevresim geçirmişler ve o görüntüyü vermişler. Amaçları beni korkutmak ve olay karşısında reaksiyonumu ölçmekmiş. Sonra bir daha asla öğrenemedim kim olduklarını.

Yıllar sonra bir hastane koridorunda o yılın mezunlarından birine, rastladığımda, anıları yad ettik. Bu sohbetle olayın faillerinden birinin onun olduğunu o zaman öğrendim.

Suna ŞENCAN

Selamiali İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

YEGANE ÖĞRETMEN

U nutamadığım yegane öğretmen, "Yegane öğretmen"di. Onun gülen gözlerini, sıcak şefkati ni hep anımsadım.. Sınıftaki yoksul öğrencilere kalem, defter verirdi ara ara.. Dershanenin kapısında bulunan öğretmenlere ait askıdan onun pembe önlüğünü bulur ve koklardım fırsat buldukça. Hep onun gibi yardımcı ve sevecen bir öğretmen olmayı düşledim ömrümce. Onu yanımda hissetmek, önlüğündeki kekik kokusunu duymak için masada unuttuğu mendilini saklamıştım gizlice.

Bizi üçüncü sınıfta iken yalnız bıraktı ve öldü öğretmenim. Çocuk aklıyla karaciğer denilen organa ne kadar kızmıştım. O mendil, gözyaşlarımı silmeye yaradı ne yazık ki!!

Uzun yıllar sonra öğretmenliğimin ilk yıllarında Ümraniye Esenevler'de çalışıyorum. Birinci sınıftı okutuyorum. Acemiyim, çırpınıyorum!. Ne öğretmen okulunda ne de başka bir yerde öğretmenlik öğretilemez, yaşanarak

öğrenilir her şey. Tecrübe acılarla, sevinçlerle deneme, yanılğı ve heyecanlarla gelir. Takıldığın yerde, kimse "şöyle yapacaksın böyle yapacaksın" demiyordu ve şimdiki gibi birinci sınıfa yarı yarıya hazır gelmiyordu çocuklar.

Her akşam yarın neyi, nasıl öğretsem diye düşünüyör, planlar yapıyor, sabahın erken saatinde uzun bir otobüs yolculuğundan sonra, tepelerin arasından ıssız, ürkütücü yarım saatlik yaya yolu ile okuluma ulaşabiliyordum. Ümraniye'de yetmişli yıllarda yaman kışlar oluyordu.

Sınıfta mavi gözlü, sarı saçlı, utangaç bir oğlum vardı. Ali iki üç ay geçtiği halde fişleri yazıp, okuyamayan iki çocuktan biriydi. Aliye "Oku" dediğimde ağlıyordu. Arada bir yanıma alıyor, yazıyor ve soruyordum. Ali konuşmuyordu. Çözemiordum Ali'yi!. Ve çok üzülüyordum.

Bir gün sırayla çocukları kaldırıp evde hazırlayarak getirdiğim büyük fişi okuturken, (hazır fişler yoktu o zamanlar) Ali'nin hıçkırarak sırasına kapandığını gördüm. Yanına yaklaşıp kucakladığımda "göremiyorum ki" dediğini duydum. O anda tokat yemiş gibi oldum. Nasıl fark etmemiş, düşünememiştim bunu !....

Yoksul bir aileydi Aliler. Beş çocuklu bir ailede yokluk içinde boğulmuş kalmıştı anacığı..Babasının inşaatlarda amelelik yaparak kazandığı parayla kıt kanaat geçiniyorlardı. Ailesiyle görüşünce meseleyi çözemeyeceklerini anladım. Muayene parasını zorla kabul ettirdim. Gözü tok insanlardı. İlk gözlüğünü aldım.

Ali o günden' sonra bir daha hiç ağlamadı. Ali mutluydu, gülüyordu. Sınıfın en çalışkan öğrencisiydi artık.

Ali gururla inci gibi yazısını yanıma getirip, gösterdiğinde; Yegane isimli öğretmenimin kekik kokusu geliyordu burnuma, bir yerlerden..

ÖĞRETMEN ANA

Nerede bir büyük adam görmüşseniz, inceleyin, araştırın ki; mutlaka arkasında fedakar bir anne gölgesi vardır. Annedir çocuklarını düze çıkararak, onaran. Babanın koruyuculuğu ve verdiği güven gözardı edilemez. Ama annedir çoklukla güçlükleri göğüsleyen.

Sultantepe'de çalışıyordum. Çocuklarım bıcır bıcır, akıllı ve sevimli. Üçüncü sınıftayız. Çok güzel kara kara gözleri olan, ciddi, büyümüş de küçülmüş gibi bir öğrenciydi Süleyman. Derslerini aksatmadan çalışır, meraklı, araştırmacı ve güvenilirdi.

Ben Adana'da doğdum. Çocukluğumda hiç kar görmemiş, karda oynamak zevkini tadamamıştım. Hala kar yağınca sessizce, lapa lapa; nerede olursam olayım, kendimi içine atasım gelir. İsterim ki, ağaçların arasında kar yağarken dolaşayım, o sihirli senfoninin tadına varayım. İşte bir Kasım günü, öylesine kar yağmaya başlamıştı. Dördüncü derste idik. Pencereden bakıp o büyülü manzarayı görünce Süleyman'la, Nesrin'le, Ayşegül'le göz göze geldik. Bütün çocuklar bir işarete bakıyordu. "Hadi" dedim. Bahçeye fırladık. Adeta bir masal bahçesiydi gördüğümüz. Kollarımızı açıp, sessizce yağın karların tadına vardık, koştuk yuvarlandık.

Ertesi gün Süleyman okula gelmedi. Üç yılda okula gelmediği tek gündü. "Yokuştan aşağı düşmüş, ayağı kırılmış" dediler. Daha sonra annesi gelerek anlattı. Her

gün ödevlerini alarak çalıştıracağını, geri kalmasını istemediğini söyledi. Aradan iki gün geçti. Hatice Hanım tekrar geldi. Süleyman'ın çok canının sıkıldığını, ağladığını anlattı." Siz kesir öğretmişsiniz, ben bilmiyorum. Süleyman; git öğretmenimden öğren diyor. Ne yapacağım" diye sızlandı. O zaman normal öğretimde çalışıyorduk, vakit ayırabilirdim. "Süleyman doğru söylemiş, öğle tatillerinde gel sana öğreteyim" dedim. Hatice Hanım zeki bir kadındı. Fakat çat pat okuma yazma biliyordu. Rakamları tanınmasının yeterli olacağını düşündüm. Beş gün öğle tatilinde pay-payda-kesir çizgisi-kesir toplamasını, çıkarmasını karatahtada gösterdim. Elma keserek, kağıt keserek, bozuk paralarla örnekler verdim. Hatice Hanım öğrenip gitti. Annelik görevini yapmanın verdiği hazla yüzü aydınlanmıştı. Süleyman'a öğretti. Süleyman mutlu oldu. Çabucak iyileşti. Okula geldiğinde Süleyman hazırды.

Aradan yıllar geçti. Bir bayram günü kapı çalındı. Kapıyı açtığımda karşımda bir delikanlı, elinde bir demet çiçekle duruyordu. Saçı başı dağılmış, heyecan içindeydi ve gözleri bana hiç yabancı gelmiyordu. O hiçbir şey demeden ellerime ve boynuma sarıldı. Yan gözümle baktığımda, arkamdan biraz asık yüzle, biraz soran gözle bakan eşimi gördüm. O sırada "Ben Süleyman'ım öğretmenim" dediğini duydum. "Sizi hiç unutmadım" dedi Süleyman içeri girerken. "Pilot olamadım" dedi. (ilkokuldaki en büyük düşüydü pilotluk) Liseyi bitirdiğinde babası ölmüş. Antalya'ya taşınmışlar. Kendilerine ait iş yerinin idaresi, annesine bakmak, kardeşlerini okutmak Süleyman'a kalmış. "Mutlaka üniversiteye gideceğim öğretmenim" diyordu. "Sen başarırısın, ayrıca dürüst bir insansın ve anacığını mutlu ediyorsun bu yeter" dedim. Birbirimizi anlıyorduk...

Süleyman SAVLAŞ

Nezahat-Ahmet Keleşoğlu İlköğretim Okulu / Din Kültürü ve Ahlak Bilđisi Öğretmeni

İLMİN İKİ YÜZÜ

*İlim ilim bilmektir,
İlim kendin bilmektir.
Sen kendini bilmezsen,
Bu nice okumaktır.*

Yunus Emre

Söz tohumdur, söz aynadır, söz silahtır. Söz insana söylenir. İnsana söz söylemek, konuşmak, anlatmak gerekir. Bizim görevimiz de söz söylemek, konuşmak ve anlatmaktır. Zorla yaptırmak değildir. Son söz doğrultusunda konuşmak sözlerin en güzelidir. Sözün kader çizgisini iyi seçmek, kırmamak gerekir. Bu nedenle insana söz söylenir ve söylenmiştir yıllarca... Bu konuda M. Kemal Atatürk; "*Gelecek gençlerin, gençler de öğretmenlerin eseridir*" demiştir.

Ey insanlık!

Sözler içerisinde "oku" sözü neden seçilmiştir. İnsanlık adına son çağrıya neden "oku" sözüyle başlanmıştır. Bilen ve düşünen insan olmak için değil mi? Maddî ve manevî kalkınmanın temeli bu yolla olduğu için değil mi? Fakat okuyan insan, araştıran adam olabildik mi? Bu bağlamda madde ve mana çukurunda bocalayıp durmuyor muyuz? Hani ilerleme?.. Nerede gelişme?.. Nerede saygı?.. Nerede sevgi?.. "Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum" özdeyişinin içeriği nerede kaldı? İbn-i Kemal'in atının ayağından sıçrayan çamura saygı gösteren Yavuz Sultan Selimler, Ebu's Suud Efendi'nin görüşlerini beraatname sayan Kanunî Sultan Süleymanlar nerede?

Öğretmenlik, bir aşk ve sevdadır. Benim havam, suyum, ateşim, toprağım öğretmenlik. Bir sevdadır öyküm öğretmenlik. Yeni nesle şekil verme, boya ve maya verme ordusunun bir neferi öğretmenlik Türk milli eğitim-öğretiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda insan yetiştiren bir işçilik öğretmenlik. Tam 27 yıllık zaman tüneline geçen kutsal görevim öğretmenlik. Bu sevdadır yıllar önce Çorum İmam Hatip Lisesi'nde alevlenen Konya Yüksek İslam Enstitüsü'nde devam eden bir sevdadır.

Mesleğimi sorguladığımda, öz eleştiriye tabi tuttuğumda akla gelen pek çok anlar, anılar var. İşte o anılardan biri, bir lisede geçiyor:

Bir lisede çalışırken, bir kız öğrencimin tavır ve hareketlerinde bir öğrenciye yakışmayan uygunsuzluklar gördüm. Kendisini tatlı dille, yaptıklarının yanlış olduğu, bunların kendisine yakışmadığı, sonuçta hem kendisinin hem de ailesinin zarar görebileceği hususunda uyardım. Bu uyarıma tepki göstererek, öğrenci ve öğret-

menlerle ilişkilerinde davranışlarının normal olduğunu ifade etti.

Yaptığım uyarıların bir sonuç vermediğini görünce, öğrencinin velisini çağırma gereğini hissettim. Velisi olarak gelen annesine kızımızın tavır ve hareketlerinin bir öğrenciye yakışmadığını, erkek arkadaşlarıyla uygunsuz davranışlar sergilediğini uygun bir dille anlattım. Velimiz, “Hocam, ben gençliğimi yaşayamadım. Kızım gençtir, gençliğini yaşasın. Benim kızım özgürdür. Lütfen gençliğin tadını çıkarın...” dediğinde yıllarını bu mesleğe vermiş bir öğretmen olarak şoke oldum, yıkıldım.

Bu olay sonucunda kendimi öze eleştiriye tabi tuttum, sorguladım. Acaba zaman ve mekanlar mı değişti? Yoksa öğrenci-veli-öğretmen vizyonu mu farklılaştı? Veya normal-anormal kavramları mı yer değiştirdi? Düşündüm, çok üzüldüm. Kendi kendime, “gençlik nereye” diye sordum. Üstat Necip Fazıl’ın şu mısralarını hatırladım:

Heykel destek üstünde,
Benim ruhum desteksiz.

Ey madde çukurunda kanayan yara gençlik! Feraset nerede, ahde vefa nerede?

İşte bir bedel... O kızımız lise 2. sınıfta okuldan ayrılmak zorunda kaldı. Ailesi yıkıldı. Tecrübe, hem de acılar ile tecrübe, yaşamak ile tecrübe. Büyük Türk düşünürü Mevlana insanı iki heceli bir sözlük, madde ve manası olan iki yönlü bir varlık olarak görüyor. İnsana iki kanat takmanın gerekli olduğunu söylüyor. Madde ile mana mayası ve boyası nerede?

Mevlana müzesinin vitrininde şunu gördüm. Bir pirinç tanesi üzerine bir sanatkar tarafından İhlas Sûresi

yazılmış, o pirinç tanesi ve ustası sergileniyor. Acaba bizlerin sanatı ve misyonu sergiye değer mi?

Yadında mı doğduğun anlar, sen ağlardın gülerdi a-
lem.

Öyle bir ömür geçir ki, olsun mevtin sana hande,
halka matem.

Lâ edrî

Ne irfandır veren ahlâka yükseklik, ne vicdandır;

Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.

Yüreklerden çekilmiş farz edilsin havfi Yezdan'ın...

Ne irfandır kalır te'sîri kat'iyyen, ne vicdanın.

Hayât artık behimîdir... Hayır ondan da alçaktır;

Ya hayvan bağıdır fitratla, insan hürr-i mutlaktır.

M. Akif Ersoy

Süreyya AYDIN

Özel Derya Öncü İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

NUR ÇOCUK

2000 Yılı'nın yaz tatili. Evdeyim. Telefonum çalıyor. Açıyorum. Karşımda bir dost. Hal-hatır derken, "Hocam biraz görüşebilir miyiz?" diyor. İş güç yok. Kalkıp arkadaşı ziyarete gidiyorum.

Ayakta karşılıyor beni. Hoşbeşten sonra, "Hocam bir arkadaşın çocuğuna okuma yazma öğretilcek de" diyor. "Yaz tatilinde okuma yazma! Zor iş valla, her halde zekada problem var" diyorum içimden. Bir bahane bulup sıvışayım diyorum. Okuma yazmaya geçememiş çocuğa bir de yaz tatilinde okuma yazma öğretmek ölümden beter iş. Bunu açıkça söyleyemiyorum arkadaşına. Ama başka bahaneler bulmam lazım. "Hocam çok yorgunum, hem kem küm, falan filan..."

Olmuyor, arkadaşını ikna edemiyorum. "Hocam ne olursunuz, çok iyiliğe geçecek" diyor. Az sonra bir başka arkadaş geliyor içeriye. "Hah!" diyor "babası da geldi. Hocam tanıştırayım Doç. Dr. Azim ÖZTURK."

Ayağa kalkıyorum; "Teşekkür ederim. Memnun oldum" deyip ben de kendimi tanıtıyorum. Azim Bey yalvarırcasına, "Hocam ne olur. beni bu dertten kurtarın" diyor. Dert lafını duyunca, "Bu tam geri zekalı galiba" diyorum içimden. Ama arkadaşları da kırmak istemiyorum.

"Çocuk nerede?" diyorum, "Çocuğu görebilir miyiz?" "Hocam biz burada misafiriz. Çocuk kayınpederlerde, hemen görebiliriz hocam" diyor.

Eve gidiyoruz. Çocuk karşımızda. "Hoş geldiniz" diyor. Babası "Elifnur, sana okuma yazma öğretecek öğretmenin" diye tanıtıyor beni. "Teşekkür ederim" diye karşılık veriyor Elifnur. Elifnur'un akıllı akıllı konuşması beni şaşırtıyor. Boyu da epey büyük.

- Yaşı kaç?

- Dokuzbuçuk hocam.

- Peki okuma yazmayı neden öğrenemedi?

- Hocam biz iki yıldır Amerika'daydık. Mastır yapıyordum.

- Yabancı dil probleminden dolayı mı okuma yazmayı öğrenemedi?

- Hayır hocam, çok güzel İngilizce konuşuyor Elifnur.

- O halde neden öğrenemedi okuma yazmayı?

- Öğretmediler ki hocam. Şaşırtıyorum birden.

- Nasıl yani?

Azim Bey başlıyor anlatmaya. "Hocam ben Amerika'da çocuğu ana sınıfı seviyesindeki bir okula verdim. İlk yıl çocuğa aile içi iletişimi, yani; sabah kalktığında günaydın anneciğim, günaydın babacığim; okula giderken hoşça kal anneciğim, hoşça kal babacığim demeyi; yolda karşılaştığı bir tanıdığa selam vermeyi; eve

döndüğünde nasılsın anneciğim demeyi; yani iyi bir insan ve mutlu bir kişi olmayı öğrettiler. Ayrıca el becerilerini ve çevreyle iletişim kurmayı, toplum içerisinde yaşama kurallarını öğrettiler. İkinci sınıfta ise daha çok önce yakın çevreyi, sonra da uzak çevreyi tanıttılar. Bol bol günübirlik gezilere götürdüler. Allah inancını vermek için kiliseleri ziyaret ettiler. Velhasılı kelam, çocuğuma hayatı öğrettiler hocam. Okuma yazmaya sıra gelmedi. Eğer bu sene de kalsaydık okuma yazma çalışmalarına bu sene geçeceklerdi.”

Şaşkınlığım devam ediyor. Dönüp bize bakıyorum. 6 Yasındaki çocuğu okula kaydettirmeyi marifet sanıyoruz. 7 Yaşındaki çocuğa matematikte çarpım tablosu, uzunluk ölçüleri, soyut problemler çözdürmeyi; Türkçe’de imla kurallarını, hatta çarpma bölme işlemlerini öğretiyoruz. Her çocuk başaramıyor doğal olarak ve "Ben asla başaramam” yargısı çocuğun bütün benliğine hakim oluyor.

“Tamam Azim Bey, Elifnur’a okumayı yazmayı öğretmeye çalışacağım inşallah” dedikten sonra ayrılıyoruz.

Hemen ertesi gün çalışmaya başlıyoruz. Elifnur müthiş bir çocuk. Her şeyi bir kez söylüyorum. Anında kapıyor. Hem de bütün olumsuzluklara rağmen. Mesela alfabenin “a” harfini “ey”, “be”, harfini “bi”, diye İngilizce okunuşu ile öğrendiği halde.

Haftada dört gün, günde iki saatlik dersle onbeş gün demeden Elifnur takır takır okumaya başlıyor. Bir aylık sürenin sonunda Elifnur harika bir öğrenci oluyor.

Yıl boyunca telefonla görüşüyoruz Azim Bey’le ve Elifnur’la. Elifnur’u Adana’da üçüncü sınıftan başlatmak istiyorlar. Babası tavsiyeme uyarak ikinci sınıftan baş-

latılmasını istiyor Elifnur'un.

Ertesi yıl elinde bir mektupla geliyor Elifnur. Mektup Elifnur'un yeni öğretmeninden. Mektubu açıyorum. Elifnur'un ne denli başarılı bir öğrenci olduğunu uzun uzun anlatıyor ve teşekkür ediyor, Elifnur'u benim yetiştirdiğimi zannederek.

Halbuki ben biliyorum ki, Elifnur'u ben değil oradaki, Amerika'daki eğitim sistemi yetiştirdi. Her şey hazırды yani. Mum ve kibrit. Ben sadece kibriti çaktım ve mumu tutuşturdum.

Cevaben, asıl Amerikan eğitime teşekkür etmesini tavsiye etmek zorunda kalıyorum.

Her yaz tatili Elifnur ziyaretime geliyor. "Bu kız büyük adam olacak", diyorum babasına.

YALANCI KİM?

Koca şehrin stresi üzerimde. Kulaklarımda çocukların "Öğretmenim, öğretmenim" sesleri kendimi eve zor atıyorum.

Ev; şehrin gürültüsünden, stresinden bir kaçış limanı, bir sığınak. Öyle düşünürdüm büyük depremden önce; ama gördüm ki O'ndan (Allah c.c.) başka sığınak, O'ndan başka kaçılacak yer yokmuş meğer.

Yine de en azından biraz dinlenmek, biraz soluklanmak üzere kendimi eve atıyorum. Evde bir tek kızım var, biricik kızım Tuğçe. Annesi hastanede.

"Hoş geldin babacığım" diye karşılıyor beni, boğazıma sarılarak. "Hoş bulduk kızım" diyerek çantayı elimden bir kenara fırlatırcasına atıyorum. "Kızım ben

biraz dinleneceğim, telefonla arayan olursa evde yok de-yiver, tamam mı gülüm?” deyip ceketini, kravatını çıkardı-ğım gibi uzanıyorum yatağın üzerine. Öylesine yorgu-num ki, hemen kapanıveriyor göz kapaklarım. Ve tatlı bir uykudayım artık.

Ne kadar zamanın geçtiğini bilmiyorum. Telefonun sesini duyuyorum ama kalkmamaya kararlıyım. Zaten bir kez çalıyor telefon. Kızım herhalde babacığım uyan-masın diye hemen kaldırıyor telefonun ahizesini. "Oh be!" diye geçirip içimden, dalıyorum uykuya.

Bir hıçkırık sesi geliyor diğer odadan. Uyku ile uyanık-lılık arası yataktan kalkmak gelmiyor içimden. Biraz daha dikkatli dinleyince, sesin oturma odasından geldiğini farkediyorum.

Yatağımdan hızla fırlıyorum. Kapıyı açtığımda Tuğçe'nin bir köşede sessizce ağladığını görüyorum. Bir şeyler olduğunu farkediyorum. Tuğçe'yi kapıp "Kızım ne oldu, niçin ağlıyorsun? Bir şey mi oldu?" diyerek sar-sıyorum.

Tuğçe beni duymuyor bile. Yüzünü kaçırıyor benden. Kollarından kavrayıp tekrar sarsıyorum. "Kı-zım bir şey mi oldu, neden ağlıyorsun?"

Küçük elleriyle masum gözyaşlarını siliyor. O kocaman simsiyah gözleri çakmak çakmak; "Babacığım," diyor "Sen bana yalan söyledin." "Ne yalanı kızım, ben sana neden yalan söyleteyim ki." "Babacığım sen demedin mi arayan olursa evde yok de diye." "Evet dedim." "Biraz önce birisi aradı ve seni sordu. Ben de yok dedim, yani yalan söyledim senin yüzünden."

Şok oluyorum tek kelimeyle. Söyleyecek söz, kullanacak kelime bulamıyorum. Yapabildiğim tek şey O'nu kuca-ğıma alıp bağrıma basmak oluyor. "Özür dilerim yavru-

cuğum, özür dilerim”.

Anlıyorum ki çocuklar yalan bilmezler aslında, ama biz anne babalar ya da çevremiz öğretiriz çocuklarımıza en masum yalanlarla yalancı olmayı. Ve ben o güne kadar bir yalancı olduğumun farkında bile değilim.

Soruyorum şimdi kendime, asıl yalancı kim?

Talha KÖYLÜ

Nursen-Fuat Özdayı İlköğretim Okulu \ Sınıf Öğretmeni

MAZİYE DÜŞEN GERÇEK

Dar bir çevrenin çocuğuydu. İdealleri vardı, ihtirasları genişti, hayalleri hudutsuzdu. Bilmem kaç rakımlı Torosların İç Anadolu'nun ikliminin sertleşmesine sebep olmasına içerliyor; "Bu dağları üst kısımdan yontmak suretiyle iklimi değiştireceğini" hayal ediyordu. Çocuktuktu. Çocuksu idi, hep de öyle kalacaktı. Ama idealleri olması, ihtirasları bulunması, hayalleri yaşaması çocuksu yanıyla nasıl bağdaşacak. Hayal, düşünce ve fiil bir basamak katmanı halinde sıralandığı vakit, "bir eser" ortaya çıkar. Bir çocuğun yetişmesi bu sıralamaya uygundur. Yani çocuk önce bir hayal, sonra bir düşünce ve nihayet bir fiil olarak ortaya çıkacaktır. Bu "çocuk" bu suretle bir hayattır. Bu çocuk yaşayan bir eserdir. Hem kendi hayalleri, hem kendi düşünceleri, hem de kendi fiileriyle yaşayan bir eserdir. Bu kişi yaşayacak ve yaşatacaksa "öğretmen" olacaktır.

Bu kişi bir vakit gelir ki öğretmen olur. Bu kişinin yine

hayali, düşüncesi ve fiili vardır. Ama bir eser yaratma görevini üstlenmiştir aynı zamanda. Tayini çıkar. Anadolu'nun her yerinde göreve hazırdır. Yaşayabilmesi için bir mesleğe ve buna dayanarak para kazanmaya ihtiyacı olan bu kişi, artık bir öğretmendir.

Dolambaçlı, yüksek ve sisli dağları aşmış - tıpkı torosları atlamak gibi - göreve başlamıştır. Sanki bir anda kendini görev içinde bulmuştur.

Bir gün, hayatını kazanmasına yarayan maaşını almak için yola düşer. Belli bir mesafeyi yürüyerek iner. Yola ulaşır. Vasıtaya biner. Akşam geç vakitte döner, vasıtayla belli bir noktaya gelir. Bu noktadan itibaren artık vasıta yoktur. Yürümesi lazım gelir. Köye ulaşmasına epey mesafe vardır. Vakit akşamdan geceyarısına ilerlemektedir. Çakal ulumalarını duyar. Bir çok yırtıcı varlığın olduğunu düşünür. Orman sanki yolunu kesmektedir. Fırtına alabildiğine varlığını hissettirir.

Artık tepeleri, ayaklarının üzerinde değil dizlerinin üzerinde yürümeye çalışarak aşmaya çabalar. Dizlerinde takat kalmamıştır. Yer yer emeklemeye başlamıştır. Doğru yolda gittiğinden bile emin değildir. Karlar üzerinde ilerlemeye çalışırken, ayaklarının sancısını hissetmektedir. Kafası zonklar, bedeninin her yerini bir sızlama sarar. Sabaha karşı köye ulaşabilmiştir. Lojman kapısını zor bela açmış, salon bölümüne kendini atabilmiştir. Burada, ahşap döşeme üzerinde uyuya kaldığını, ayıldığında anlamıştır.

Bunu yaşayan o kişi işte bendim. İdeali, ihtirasları, hayalleri olan bu kişi; bir "eser" verebilmek için ihtiraslarından ve hayallerinden kopacak, ideali bulan bir ben olacaktır. Şu an dahi, maziye düşen bu gerçeği yaşamaktadır.

Tülay ERĐAN

Emekli Öğretmen

VİCDANIN PARILTISI

“Hocam, sizin yardımınıza ihtiyacım var, arkadaşımıza yardım etmek istiyoruz, fakat bunu nasıl yapacağımızı tam olarak bilemiyoruz, lütfen bizi geri çevirmeyen”, diyordu beyaz tenli, kumral saçlı olan kız öğrencim. Yanındaki çekik gözlü olan da kısık bir sesle ilave etti: “Hocam, bizi geri çevirmeyeceğinize inanarak geldik. Hem zaten bize sizden başkası da yardım edemez”.

Bu konuşmalar benim merakımı artırmıştı. Gözlerimi iri iri açarak, sözlerini bitirmelerini bekliyordum. Beni altı seneden beri tanıyorlardı. Elbette onlar da benim ellerimde büyümüşlerdi. Her ikisi de çok akıllı, çalışkan, yetenekli çocuklardı. Bu şekilde bir yardım için evime kadar geldiklerine göre iş çok ciddi olmalıydı. “Çocuklar bir sır gibi konuşuyorsunuz, bu yardımın mahiyetini söylerseniz ben de ona göre düşünürüm”, dedim. Nermin adındaki beyaz tenli öğrencim benden bir güvence istiyordu: “Hocam, size söyleyeceğimiz konunun kesinlikle aramızda kalmasını istiyoruz, bu konunun idareye yansıdığında ne

sonuç alacağını biliyoruz, onun için bizlerden başka hiç kimse bilmemeli”, dedi. Bende merak artık son noktasına ulaşmıştı. “Çocuklar, şu meseleyi bir an önce açıklarsanız sevinirim”, dedim. Meraktan ne hale geldiğimi anlamazlıktan gelircesine gözlerimin içine bakarak benden kesinlikle güvence istiyorlardı. “Tamam, söz veriyorum, konuştuklarımız aramızda kalacaktır, ancak konuyu bilirsem nasıl yardımcı olabileceğimi de düşünürüm”, dedim. Mine çekik gözlerini biraz daha kısarak, ağlamaklı bir sesle; “Hocam, bir arkadaşımızın bazı yanlış davranışları var, sınıfça çok üzülüyoruz. Çünkü hepimizi de etkiliyor onun bu halleri”, dedi. Nermin daha heyecanlı bir şekilde, arkadaşını aynı zamanda korumak istercesine; “Altı senedir kendisini çok iyi tanıyorduk. Önceleri böyle değildi. Sonradan birdenbire değişti. Bambaşka bir insan oluverdi” diye ekledi.

“Aaaa çocuklar, bakın artık hafakanlar basmaya başlayacak ve nerdeyse verdiğim sözü bile unutacağım, neden sözü dolaştırıp duruyorsunuz, biran önce neyse konu söyleyin olsun bitsin”, dedim. Nermin önce derin bir nefes aldıktan sonra; “Hocam bu arkadaşımız ortaokul yıllarında çok sessiz, sakın bir çocuktur, siz de biliyorsunuz ki ekonomik yönden de iyi sayılmazdı ailesinin durumu. Ancak liseye başladığında babasının işleri düzeldi. Ekonomik yönden de çok iyi bir duruma geldiler. Fakat böyle olduğu halde, bu arkadaşımızın huyları değişti. Bizlerle ilişkileri zayıfladı. Çünkü her birimizin çantalarından bir şeyler kayboluyordu. Başta ona karşı önyargılı olmak istemedik. Ancak bizzat olayı gören arkadaşlarımız var”, dedi. Mine de sürekli başıyla dinlediklerini onaylıyordu. Ben şaşırılmış vaziyette, duyduklarıma inanmak istemezcesine; “Çocuklar bu çok ciddi bir suçlama. Ömür boyu insana bir kara leke olarak kalacak suçlama. Belki

sizlerle samimiyetinden ihtiyacını giderdikten sonra vermek üzere alıyordur” diyerek iyimser bir yorum yapmaya çalıştım. Mine ısrarla başını salladı, “Hayır, ihtiyacı varsa bizden istese çoktan veririz, geri vermesi de çok önemli değil. Bu sadece bir kalem kitap değil, cüzdanlarımız da kayboluyor. Geçenlerde, bir arkadaşımızın cüzdanını alırken görmüşler”, dedi. Nermin ise; “Hocam benim için çok önemli olmayan bir dolmakalemi gözümün önünde aldı, çantasına koydu. Ben de kalemimi arıyormuş gibi yaparak, ona sordum, görmediğini söyleyip, inkar etti, yalan söyledi. Biz de arkadaşımızın bu şekilde hayata atılmasını istemiyoruz. Ona nasıl yardımcı olabileceğimizi de bilemiyoruz. Çok yetenekli, zeki, çalışkan, iyi bir insandı. Ona ve ailesine acıyoruz. Her şeyden önce de topluma iyi eğitilmiş bir insan olarak katılmalı. Bu alışkanlığın kesinlikle yanlış olduğunu öğrenmeli. Çünkü kendisi de bir gün yuva kuracak, çocuklar yetiştirecek. Sevdiğimiz bir insanın yanlışını düzeltmek bizim de boynumuzun bir borcudur diye düşünüyoruz, değil mi Mine” diye ilave etti.

İki çalışkan, duyarlı öğrencimin bu çok güzel teşebbüsünü takdir ve hayranlıkla karşılamıştım. İsmi söylemedikleri bu öğrencimin de kim olduğunu anlamıştım. Yüreğim çok kötü acımişti. Yıllar önce aynı konuda yaşadığım ve sonu kötü biten bir olayı hatırlamıştım.

Öğretmenliğimin ilk yıllarıydı. Bir erkek yatılı okulunda çalışıyordum. Sınıflarımın birinde hırsızlık olayları ve şikayetleri artınca, dersimin birini bu konudaki öğütlere ayırmıştım. Hırsızlığın dünyanın her yerinde çok kötü, yüz kızartıcı bir suç olduğunu, bir kara leke gibi insanın bunu hayatı boyunca taşıyacağını, bir kere böyle tanınır da asla hiç kimsenin ona güvenemeyeceğini söyledim. Ancak onlar, yaşları küçük olduğu için bundan çabucak vazgeçe-

bilirlerdi, böylece hem ailelerini utandırmaz, hem de kendi geleceklerini karartmamış olurlardı. Öğütlerimin sonunda, daha önce rehberlik dersinde yaptığım “kimdir bu” anketine dayanarak, tahmin gücümü kullanmak istemiştim. Bütün öğrencilerin geriye yaslanıp, dik oturmalarını ve gözlerime bakmalarını söyledim. Onların bakışlarından kolayca hırsızı tanıyabileceğimi de kesin bir dille ifade ettim. İki öğrencim benden bakışlarını kaçırıyorlardı. Bu çocuklar çalışkan oldukları halde, sınıfta çok fazla kopya çekmeleriyle tanınmışlardı. Bu sonuca dayanarak, benden bakışlarını kaçırana daha dikkatle bakıp; “Çocuklar, şu anda bu işi kimin yaptığını anlamış bulunuyorum,. Ancak ben kendisini ne şimdi ne de sonra çağırıp mahcup etmek istemiyorum. Ondan bu günden sonra kendi kendine güzel bir karar verip bu kötü huydan vazgeçmesini, aldığı eşyaları da, aynen aldığı yolla arkadaşlarına geri vermesini istiyorum. Ancak bu şartla onu affedebilirim. Bu olayı da hep birlikte unuturuz. Zararın neresinden dönülürse kardır”, demiştim.

Gerçekten ertesi günü bütün sınıftaki öğrenciler son derece mutluydu. Hepsisi de belli aralıklarla kaybolan kalemelerine, cüzdanlarına, paralarına kavuşmuşlardı.

Belli ki bizim ufaklık o konuşmadan müthiş etkilenmiş, vicdanı harekete geçmiş, söyleneni hiç tereddütsüz uygulamıştı. İş buraya kadar çok normal, gayet güzeldi. Bu olaydan sonraki günlerde benim dersimde bu öğrenci sanki sıranın altına girmek istercesine ezilip büzülüyordu. Onu tahtaya kaldırmak istesem, kıpkırmızı oluyordu.

Bir gün ilk derste bu öğrencimin yerinde kıvrandığını gördüm. Yanına yaklaştığımda yine kıpkırmızı oldu, sanki kızamık çıkarıyordu. Mevsim de kış olduğundan hasta olabileceğini düşündüm. Elimle alnına dokunarak ateşine

baktım. Gerçekten de ateşi vardı. Kendisine dersten izin verdim, Müdür beyle görüşerek, revire gitmesini, ilaç almasını, gerekirse doktora göndermelerini, sağlığın çok önemli olduğunu, dersteki konuları arkadaşlarından alabileceğini söyleyerek sınıftan çıkardım.

Keşke çıkarmasaydım. Gidiş o gidiş oldu. Ertesi günlerde bir daha sınıfta göremedim. Ben, hasta olduğu için raporlu olabileceğini düşünmüştüm. Keşke öyle düşünmeyip, hemen idareye, veliye sorsaydım... Ancak eğitimde keşkeler olmamalı. Geç de olsa bunu öğrenmiştim. Bir kayıpla... Yarının büyükleri olacak bu toplum dışına ittiğimiz çocuklarla hangi şartlarda, nerelerde karşılaşacağız kim bilir? Bunun vebali yalnız onlara mı ait?

Şu karşımda benden bir arkadaşlarını kurtarmak için yardım isteyen, çırpınan gençler kadar duyarlı ve tedbirli olamaz mıydık biz eğitimciler. Anne ve babaların da sorumlulukları nereye kadar? Bir öğretmene, okula teslim ettikten sonra da, takip etmek, daha yakından ilgilenmek gerekmiyor mu?

Bu öğrencime ne mi oldu diyeceksiniz? Söyleyeyim. Günler sonraki bir öğretmenler toplantısında Müdür Bey, disiplin raporlarını ve sonuçlarını okurken bu öğrencinin ismini okudu. Ben şaşırılmışım. Merakla şikayet olup olmadığını sordum. Benim doktora göndermek için dersten çıkardığımda hemen Müdür Beyin yanına gidip, bütün yaptıklarını gözyaşları içinde anlatmış, pişman olduğunu söylemiş. Bir pişmanlığın karşılığı ne olmalı dersiniz? Maalesef, olayın mahiyeti, öğrencinin psikolojik ve ekonomik durumunda desteğe, yardıma ihtiyacı olup olmadığı araştırılmadan, acele bir kararla disiplin yönetmeliğinin en katı ve acı maddesi yürürlüğe konulmuştu. Onun yüreğindeki vicdan yarasına başka yaralar katarak en sert ceza verilmiş-

ti, okuldan, ilmin aydınlığından uzaklaştırılmıştı. Sokağa, cahil, adi damgalı bir suçlu daha gönderilmişti. Yarınların bekçileri olacak gençleri eğitirken daha sabırlı ve hoşgörülü, daha anlayışlı, duyarlı olunamaz mıydı?

Benim bu acı dolu anılarda yolculuğum biraz uzun sürmüş olmalı ki, aynı zamanda yüz ifadem de değişmiş olmalı ki, Nermin; “Hocam, sizin bu kadar üzüleceğinizi bilseydik anlatmazdık. Kusura bakmayın, düşünemedik. Hem zaten hastalıktan da yeni kurtulmuşsunuz, bir de biz başınızı ağrıttık” diye mırıldandı. Ben aceleyle “Yooo, hayır, asıl üzüldüğüm başka bir konu”, diyerek bu acı anımı onlara da anlattım. Böyle bir konuda benden yardım istedikleri için de memnun olduğumu belirttim. Çünkü farklı öğrenciler de olsa, yıllar önceki bir hatamı telafi etme fırsatı çıkmıştı. Bu fırsatı kaçırmak istemediğim gibi sevdiğim bir öğrencimi de kaybetmek istemiyordum. O yıl mezun olup gideceklerdi. Güzel, gurur verici anılarla gitmelilerdi. Geride andıkça utanç duyacakları anılar kalmamalıydı.

Nermin’le Mine’ye bir taktik belirlememiz gerektiğini söyledim. Bunu yalnız biz bilecektik. Aksi halde yanlış sonuçlar olabilirdi. Müthiş bir yazma ve tiyatro yeteneği olan bu delikanlıya nasıl yardımcı olacağımıza karar verdikten sonra, öğrencilerime bu davranışlarından dolayı teşekkür ettim.

Ertesi günü, derste sınıfça, sene sonunda bir tiyatro oynayacağımızı söyledim. Ancak tiyatro metnini de kendileri yazacaklardı. Konular eğitim, aile, gençlik idi. Gruplara ayırmıştım. Ancak adı geçen çocuk, konuların hepsini birleştirerek herkesten önce yazıp bana gelmişti. Birinci plan amacına ulaşmıştı. Yazılan metinde geçim sıkıntısı çeken ailedeki annenin yanlış tutumu eleştiriliyordu. Mar-

ketten ufak tefek bir şeyler çalıp eve getiren çocuğa, annesi; “Ya başkaları farkına varsaydı, seni yakalasalardı, ne olacaktı?” Sorusunu sorarak; adeta bu işi yakalanmadan yapması gerektiği fikrini veriyor, kendi çocuğunun geleceğini karartıyordu. Hırsızlığa devam eden çocuk büyüyor başka karanlık işlere karışıyor, bir soygunda cinayet işliyor, idamla yargılanıyordu. Gencin kendini savunduğu sahne çok duygusaldı. Paranın her şey olmadığını, bunu çok geç anladığını, sevgisiz, güvensiz, kimsesiz bir hayatın ölümden beter olduğunu, çocuklarla annelerin, babaların sevgi ve şefkatle, sabırla ilgilenmeleri gerektiğini söylüyordu. Hataların kesin bir dille anlatılmasını, ancak gence de düzeltme fırsatlarının verilmesini, kimsenin önyargılı olmasını, herkesin hata yapabileceğini, önemli olanın, insanın hatalardan ders alarak, toplum içinde toplum değerlerine sahip çıkarak yetişmesi gerektiğini, kendisinin de en başta ailesinin hatasının bedelini ödediğini belirtiyordu. En son olarak ta, “Ben yaptıklarımın sonucuna razıyım, sizlerden son bir arzum olacak, ne olur, başka gençler, böylesine bir bedel ödemek zorunda kalmasınlar. Çocuklardan, gençlerden hiç kimse sevgi ve ilgisini esirgemesin.” diye bitiriyordu.

Ödevine böylesine bağlı olduğu, zamanında getirdiği ve güzel bir eser yazdığı için de onu ödüllendirmek istediğimi söyleyerek baş rolü kendisine verdiğimi belirttim. Provalarda öylesine içten oynuyordu ki. O son sahnede beni etkilerse oyunu çok beğenebileceğimi, sözlü notunu da yüksek verebileceğimi söyledim.

Oyunun sahnelendiği gün hepimiz çok heyecanlıydık. Herkes bu oyunda kendisiyle yüzleşmişti. Mahkemede yargılanma, idamla cezalandırılma olayı oyunda bile olsa korkunçtu. Öğrencilerimin hepsi de gerçekten müthiş bir

gayretle insanlığa örnek bir davranış sergilemişlerdi. Niyetleri gibi yetenekleri de takdire değerdi.

Oyun bittiği zaman hepimizin de yüzünü, samimiyetle görevini yapan insanların vicdanındaki mutluluk parıltısı aydınlatıyordu.

TAMİRCİ

Çok değerli ve tecrübeli bir meslektaşım olan saygıdeğer AHMET HAMDİ GÜLER Bey; “Nöbetin N’si namus, Ö’sü ödev, B’si bakım, E’si emniyet, T’si tedbirdir. Bu anlayışla nöbet tutarsanız, belki de bir hayat kurtarırsınız. Hayat kurtaran hizmet de kutsaldır. Yalnız askerlikte değildir nöbet. Herkes kendine emanet edilenin bekçisi ve nöbetçisidir. Sizler de size emanet edilen öğrenciler için bu kutsal görevi çok dikkatli yapmalısınız.” demişti. O’nun bu çok değerli sözlerini hiçbir zaman unutmadım. Bu sözlerin ne kadar doğru ve haklı olduğunu da mesleğimde birçok kereler yaşadığım olaylar tekrar tekrar göstermiş oldu. Bu yüzden mümkün olduğu kadar nöbet görevlerimi büyük bir titizlikle yerine getirmeye çalıştım.

Çalıştığım okulların birinde, nöbet için bulunduğum katta özellikle öğrencilerle ilgileniyor, herhangi bir olaya anında müdahale edecek şekilde dikkatle dolaşıyordum. Yeni dersten çıkmış, katta dolaşırken, orta son sınıftan bir öğrencim yanıma geldi. “Öğretmenim, eğer müsaitseniz size bir şey söylemek istiyorum”, dedi. “Elbette söyleyebilirsin”, dedim. Ancak ben izin verdikten sonra biraz durakladı. Söylemekten vazgeçmiş gibiydi. Ben biraz ısrar edince kısık bir sesle; “Hocam ben, şeyy, ben intihar etmek istiyorum”, dedi. Bunları söylerken gözlerimin içine

baktıktan sonra başını öne eğdi. Aslında intihar etmek istemediği halinden belliydi. Sadece problemin çok büyük olduğu, bunu nasıl çözebileceğini bilemediğinden böyle bir yardım isteme yolu seçtiği anlaşılıyordu. Ben şaşırılmış görünmeden, soğukkanlılığımı korumaya çalışarak; “İnsan hayatı çok önemli ve kutsaldır. İnsan kendisine verilen bu yaşama şansını bir kere kullanır. Bunu iyi veya kötü kullanmak senin elinde. İnsan bu tercihlerinde de hür bırakılmıştır. Çok önemli bir gerekçen olmalı ki, sen sana verilen bu şans kullanmama kararı almış görünüyorsun. Ancak bunu benimle paylaşmanın veya gelip bana açıklamının sebebini söylersen sevinirim”, dedim. Yarı şaka yarı ciddi gülümseyerek, onu alaya da almadan, cevabını beklemeyip devam ettim: “Eğer bu işi nasıl yapabileceğini soruyorsan, intihar yolları ve araçlarıyla ilgili pek bir bilgim yok, fakat yine de şöyle bir düşünelim; bıçak çok can yakar, silah ses yapar”. Ben böyle konuşurken, biraz sıkılmış görünerek; “Şeyy, hocam intihar etme sebepimi söylemek istiyorum. Ailem ve akrabalarım, herkes bana sen adam olamazsın diyorlar, ben de bu sözden bıktım. Bu söz yüzünden hayattan bıktım. Ben de artık kendime güvenemiyorum. Çalıştığım halde başarılı olamıyorum” dedi. “Demek sen adam olamazsın dedikleri için hayatına son vereceksin. Tamam, çok önemli bir konu, haklısın bunu söyleyenlere kızmakla. Hemen bu kararını uyguladın diyelim. Peki arkandan aynı insanlar ne diyecekler hiç düşündün mü? Senin için kimler ne kadar üzülür ve ne derler?” diye sordum. “Hocam annem çok üzülür ama bana söylemeleri de beni çok üzüyor.” cevabını verdi. “Anladım çok üzüldüğünü. Şimdi sen bu söylediğini yaptın diyelim. Arkandan; aferin, çok iyi çocuktu, iyi yaptı mı derler, yoksa adam olamayacağını anladı da işte yine kafa-sız, düşüncesiz bir çocuk olduğunu ispatladı mı derler?”

diye ekledim. Bunları yüzüne dikkatle bakarak ve sözlerin her birini bastırarak söylemişim.

Son sözlerim sanki onu uykudan uyandırmıştı. Dikkatle yüzüme baktı. Hayatının en önemli kararını vermişti. “Hocam ben vazgeçtim intihar etmekten. Mücadele edeceğim. Yalnız nasıl çalışacağımı ve başarılı olacağımı bilemiyorum”, dedi. Bak işte bu güzel kararın için tebrik ederim, çalışmaya gelince sana bir çalışma planı-programı hazırlarız, sen de gayret ettiğine herkesi inandırırısın. Unutma hayat daha acımasız. Ailen senin iyiliğin için sana kızıp söylüyorlar. Ne kadar kızarlarsa da bu öfkelerinde mutlaka sevgi ve şefkat gizlidir. Onlardan anlayış beklerken, sen de onlara anlayışlı olmalısın. Sana verdiklerine karşılık sen de onlara karşı ödevlerini unutmamalısın. Onların senden bekledikleri şey, kendi geleceğini ve hayatını kimseye muhtaç olmayacak şekilde sağlam olarak kurmaktır”, dedim.

Yanımdan ikna olmuş şekilde ayrıldı. Daha sonra okul rehberlik birimi ile birlikte ailesiyle de görüştük. Okul-aile işbirliği de olumlu sonuç vermişti.

Yıllar sonra bozulan çamaşır makinesini tamir için evime gelen gençlerden birisi bu gençti. Artık hayatını tamir etmiş, yüksek okulu bitirmiş, kendi servislerinde çalışarak insanların yardımına koşuyordu.

Vesile Filiz ÖNEY

Validebağ Anadolu Sağlık Meslek Lisesi \ Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

YOLLARDA KOLKOLA

Atilla İlhan'ın bir aşkı vardır ki içine işleyen. Adeta damarlarında aktıkça tüm bedenine yayılan bir aşk... Bu aşkın pan zehiri yoktur. Ona yenilir her kere-sinde ve sonunda yenilgiyi kabul eder. Yolların Serserisi. Büyük bir keyifle itiraf eder; "İstanbul, gene beni yendin" diye.

Benim damarlarıma işleyen ve ta derinlere inen o sıcaklığın adı öğretmenlik... Nasıl şeydir bir türlü çözemediğim. Öykü çok eskilere dayanır. Yıl 1977 Eylül'ü... Atatürk Eğitim Enstitüsü'nü bitirmiştım. Evliydim. Eşim büyük bir özveri bekliyordu benden. Okul bitecekti ama çalışmayacaktım. Kabul ettim. Ama damarlarım büzülmüştü. Hayallerim vardı. Stajımda bu hayali kendime sunmuştım. Kürsüde çok büyük bir keyifle, "Türklerde Çiçek Zevki" diye bir parça işliyordum. Üstüme çiçekli bir kazak giyip, kitabımı çiçekli bir kapla kaplamıştım. Kürsüde şakıyordum. Arada kalkıp dolaşıyordum, öğretmenlerimin bana anlattığı gibi...

Derken anne oldum. Genç yaşta anneydim. Oğlumun yüzünü görünce her şey silinmişti. Hayatımı ona göre

düzenlemiştim. Sevdamı rafa kaldırmıştım. Elbette ona bir gün hayat verecektim.

Yıllar birbirini takip etti. Öğretmen olan arkadaşlarımdan gelişmeleri alıyordum. Sevdamı içimde besliyordum.

Sonra, kızım dünyaya geldi. Çocuklarımdın öğretmeni olmalıydım. Sabırla ve sevgiyle, sevdamı onlara sunuyordum.

Öğretmen okulu üç yıl süreliydi. Ben öyle eğitim almıştım. 1980'den itibaren, öğretmen okulları eğitim fakültelerine dönüş yaptı. Bakanlığımız, bizim gibilere dışardan lisans tamamlama şansını vermişti. Bu benim için büyük fırsattı. Hemen yazıldım. İşte, demiştim, sevdam canlanıyor. Bu heyecanla lisansı tamamlayıp Türkçe olan branşımı Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni olarak bitirmiştim. Bekle sevdam, az kaldı...

Oğlum ve kızım, okul hayatlarına iyice alışmışlardı. Haydi bakalım, dedim. Eşime bu sevdayı açıklamanın zamanı gelmişti. Onun da onayıyla, Bakanlığa başvurudum. Fakat?...

Bakanlığımız, yetiştirdiği elemanlara güvenmediğinden (!) Yeterlik Sınavı ile öğretmen alıyordu. Of sevdam of, ne olacak şimdi? Yaşım memuriyete alınma sınırına dayanmıştı. Yok öyle yılmak, yok... İçimdeki azimle, sınav için Ankara'ya Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne gittim. Hiç aklımdan çıkmıyor; genç insanların arasında ben, utanç, kıvanç, özgüven ve yanımda duran sevdamla...

Korkma! Sevdam, canlanıyorsun. Postacının getirdiği mektup orta yaşını yaşayan bir genç gönülü hoplatmıştı.

Sevdamla kolkola yolumuza başlayalı on üç yıl oldu. Her gün yeni bir keşifle koşarak okulumun yolunu tutuyorum.

Sıkı durun, genç hemşireler! Sevdalı Filiz Öğretmen geliyor. Doğru sınıflara...

Yaşar KORKMAZ

Altunizade Hafize Özal İlköğretim Okulu Türkçe Öğretmeni

DÜNYAYI AYDINLATAN MEŞALE

Yıl bin dokuz yüz yetmiş bir. Rize İmam Hatip Lisesi ikinci sınıfta okuyordum. İlkokuldan sonra dört yıl Arapça okumuş, artık Türkçeye susamıştım. Fakat okulumuzda Türkçe derslerimiz boş geçiyordu. Okul açılalı bir buçuk ay kadar olmuştu ki bir hafta sonu –o zamanlar cumartesi günü saat 12.00’de hafta tatili başlıyordu- okul müdürümüz Türkçe derslerimizin artık boş geçmeyeceğini haber verdi. Çok memnun olmuş, haftayı iple çekiordum.

Ertesi hafta Türkçe dersimize kısaya yakın orta boylu, hafif sarı ve kıvrıkcık saçlı, azıcık çekik gözlü ve zayıf vücutlu bir hocamız geldi. İlk dersinde bizimle sınıf listesinden adlarımızı okuyarak tanıştı. Kendisinin Balıkesirli, adının Hikmet Güneş olduğunu söyledi. Fakat mezun olduğu okulu söylemedi; biz de sormadık.

Daha ilk derste çok sevmiştim. Bana çok sevecen gelmişti. Sonraki derslerimizde o da benimle diğer öğrencilerden daha fazla ilgilenmeye başlamıştı. Eskilerin: “Kalpten kalbe yol vardır.” sözü doğrultusunda o da benim kendisine olan sevgimi hissetti mi, yoksa başka bir nedenle mi bilemiyorum.

Okulumuzun kitaplığı yoktu. O zamanlar Rize’de aradığımız roman, hikaye, deneme ve şiir gibi edebi eserleri kitapçıda bile bulamıyorduk. Kitapçılar birer kırtasiyeci idi. Bulsak bile alacak paramız da yoktu doğrusu. İl halk kütüphanesine bir orta okul öğrencisinin tek başına gidebilmesi o şartlarda çok zordu. Zaten benim çok çekingen bir kişiliğim vardı.

Öğretmenimiz her haftanın ilk dersinde evindeki kütüphanesinden bana üç dört tane kitap getiriyor, ertesi hafta onları geri alıyor, yenilerini veriyordu. Evi okulumuza yaya hemen hemen yarım saatlik mesafedeydi. O kitapları da elinde taşıyarak o kadar yolu yürüyerek geliyordu. Ara sıra onun o özverili çalışmalarını hatırlıyor da kendi kendime “Biz de öğretmen miyiz?” diye soruyordum. Hem bizim okulumuzun öğretmeni de değildi. Öğretmen okulunda az dersi olduğundan bizim okulumuzda iki şubenin Türkçe derslerine giriyordu.

Bir Türkçe dersimizde sınıfa bir soru sordu. Sınıfın yarısına yakını cevaplamak için parmak kaldırdı. Ben sorunun cevabını bilmiyordum; fakat öğretmenimiz bana bakıyor, sanki parmak kaldırmamı bekliyordu. Aniden “Parmağımı kaldırayım. Hemen bana mı saracak? Bu kadar kişiden biri doğru cevabını söyler, ben de biliyor muyum gibi öğretmenime karşı mahçup olmam” diye düşündüm ve parmağımı kaldırdım.

Öğretmenimiz parmak kaldıran arkadaşlarımıza birer birer soruyor, doğru cevap alamıyordu. Sıra bana yaklaştıkça beynimin bütün hücreleri çalışıyor, bana sorarsa ne diyeceğim diye heyecanlanıyordum. Öğrenci arkadaşlarım bana bakıyor, yada bana öyle geliyordu. Sanki herkes doğru cevabı benden bekliyordu. Böyle bir ortamda yanlış cevap vermekten çok çekiniyordum. Sonunda aklıma bir cevap geldi, ama doğruluğundan emin değildim. Öğretmenimiz parmak kaldıran herkese sorduktan sonra bana sordu herhalde doğru cevabı benden beklediği için beni sona bırakmıştı. Cevabı söyleyince “Aferin!” dedi. ben öğretmenimin beklentisini boşa çıkarmadığım için çok sevinmiştim. Ceplerini aradı, bulamadı ve bana:

- Aşağıya öğretmenler odasına in, orada numaralı dolaplar var. Falan numaralı dolaptan not defterimi al ve gel, dedi.

Sınıftan çıktım; merdivenlerden inerken heyecandan ayaklarım titriyordu. Öğretmenler odasının kapısını çaldım ve içeri girdim. Dersleri boş olan iki öğretmenimiz ayak ayak üstüne atmış, yanan kömür sobasının yanında sandalyelerine oturmuş sigaralarını içiyor ve sohbet ediyorlardı. İçlerinden biri:

- Ne var, niçin geldin? dedi.

- Hikmet Bey öğretmenimizin not defterini almak için; kendisi istiyor, dedim.

- Olmaz, dedi. Öğrenci öğretmenin not defterine tutamaz; söyle kendisi gelsin alsın, dedi.

Çaresiz dışarı çıktım. Heyecanım iyice artmıştı. Öğretmenimize ne söyleyecektim? İsteksiz isteksiz merdivenleri çıkıyor, hem de düşünüyordum. Söylediklerini aynen söylesem onlara darılacak, belki de kızacak, dersimizi bırakacak diye üzülüyor ve korkuyordum. “Bulama-

dım” demeyi düşündüm; o da zoruma gidiyordu. Öğretmenim ve arkadaşlarım benim ne kadar beceriksiz biri olduğumu düşünecekler diye. Böyle düşünene düşünene merdivenleri çıktım, sınıfın kapısının önüne geldim. Kapıyı çalmadan katıksız çocuksu duygularıyla öğretmen sevgisi beniğime üstün geldi ve “bulamadım” demeyi kararlaştırdım. Kapıyı çalıp içeri girdim:

- Öğretmenim, bulamadım. dedim.

Bana hiçbir şey söylemeden öğretmenimiz sınıftan çıkıp aşağıya indi, öğretmenlerle konuşup konuşmadığını bilmiyorum, not defterini aldı ve geldi. Bana:

- Kalk, buraya gel ve öğretmen kürsüsüne otur, dedi.

Oturdum. Not defterini ve cebinden çıkardığı dolma kalemini bana uzattı. Not defterinde benim adımın olduğu yeri buldu.

- Şimdi buraya kendi elinle bir on numara (bu günkü not sistemi ile beş) sözlü notu yaz, dedi.

Bütün sınıf sessizlik içinde merakla öğretmeni izliyordu. O güne kadar böyle bir davranış görmemiştik. Ben on numarayı yazarken sevinçten ve heyecandan elim titriyordu. Sanki bütün dünya bana verilmişti. Artık benim için ders sadece Türkçe, öğretmen ise Hikmet Beydi. Gerçi diğer derslerde de başarılı idim, fakat Türkçenin gönlümdeki yeri başkaydı.

Hikmet Beyin getirdiği kitapları anlamasam da, seviyemin çok üstünde olsalar da ilk hamlede okuyor; kimilerinin özetini çıkarıyor, kimilerinden notlar alıyordum. Onun: “Bunları okudun mu?” sorusuna “Hayır, yetiştiremedim” diyemezdim. Artık kitap meraklısı olmuş idim. Haftalık harçlığımdan öğle yemeyi yemiyor, babamdan gizlice her hafta bir kitap alıyordum. Yine öğretmenimin tavsiyesi ile daha imam-hatip lisesi ikinci sınıfta iken Türk

Edebiyatı dergisine abone oldum. Artık aylık bir edebiyat dergisi okuyordum. Derginin reklamını yaptığı kitapları yayınevlerinden ödemeli isteyerek alıp okumaya başladım. N. Fazıl'ı, Sezai Karakoç'u o yıllarda okumaya başladım.

Gönlümdeki edebiyat ateşi alevlenmişti. Bu meşale hiç sönmedi, hiç sönmeyecek... Bu meş'aleyi tutuşturan Rize Öğretmen okulunun din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni idi. Biz onu hep Türkçe öğretmeni olarak tanıdık, öyle bildik. O da edebiyata çok meraklı idi. Bize dini konulardan hiç söz açmadı. Biz onu sürekli edebiyatla ilgili kitaplar okurken gördük. Her gün elbisesini değil, elindeki kitabı değiştirdi. Belki de maaşının yarısına yakınını kitaba ayırıyordu.

İkinci yılın sonunda tayini Kütahya'nın Emet ilçesine çıktığı için okulumuzdan ayrıldı. Son dersinde:

- Yaşar, dedi.

Hemen kalktım.

- İlk dersimizde bir hata yapmıştım. Hatırladın mı?

Ben kıpkırmızı olmuşum; sanki başımdan aşağıya kaynar sular dökülüyordu. Aradan iki yıl geçmiş, hiçbir şey hatırlamıyordum.

- Hayır öğretmenim, hatırlamıyorum. Yaptıysam zaten bilmeyerek, farkında olmadan yapmışım, özür dilerim, dedim.

- İlk dersimizde tanışırken sınıf listesinden soy adını yanlış okuyunca gülümsemiştin, bu beni üzmüştü; fakat seni affettim, dedi.

O hatamı hâlâ unutamıyorum. Sonra bir roman imzalayarak bana hediye etti. Onu kütüphanemin baş köşesinde saklıyorum.

Onunla İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili Bölümünü kazandığım 1977 yılına kadar devamlı mektuplaştık. Benim edebiyatçı olmama çok sevinmiş, beni tebrik etmişti. Mektuplarını da saklıyorum. Bana göre hepsi birer edebi mektup örneği.

Her öğretmen böyle birkaç meşale tutuşturursa ülkemizin aydınlık yarınlara kavuşacağından emin olabiliriz.

SEVGİ GÜNEŞİ

1990'lı yılların başlarıydı. Yağmurlu bir son bahar günü... Karadeniz'in mavi ve yeşiline bir de sarı ve turuncu renkler karışmıştı. Çayeli İmam Hatip Lisesi kızlar bölümü dokuzuncu sınıfa Edebiyat dersi için girip yoklamayı yaptım. Haftanın ilk günü olduğu için sınıf henüz tam olarak ısınmamıştı, fakat öğrencilerin sıcaklığı yetiyordu bize. Onların sevgi dolu bakışları ve tebessümleri gönlümüzü ısıtıyordu.

Öğrencilerime dersle ve konuyla ilgili olmayan sorularını ya derse başlamadan önce veya zaman kalırsa dersin sonunda sormaları gerektiğini söylemiştim. Başımı ders defterini yazmaktan kaldırdığımda çok cevval ve medeni cesareti olan bir kız öğrencinin parmak kaldırdığını fark ettim. Dersle ilgisi olmayan bir soru soracağını tahmin etmiştim. Kendisine söz hakkı verince ayağa kalktı; yarı tebessüm, yarı çekingenlikle iki elini önüne açarak:

- Öğretmenim, bu sınıfta en çok kimi seviyorsunuz? dedi.

On küsür yıllık öğretmenlik hayatımda hiç karşılaşmadığım ve hiç de beklemediğim bir soruydu bu. O anda kafamda birkaç saniye içinde şimşek gibi değişik sorular

geçmeye başladı. Acaba ben öğrencilerim arasında ayrımcılık yapan veya en azından onlarda böyle bir duyguyu uyandıran bir öğretmen miydim? Halbuki sınavlarda adil olabilmek için ne kadar çok çaba harcıyordum. Yoksa sınıfta ve okulda davranışlarımla farkında olmadan, öğrencilerimin beni böyle algılamasına sebep mi oluyordum? Bu soruların hiçbiri o zamana kadar aklımın ucundan bile geçmemişti. Hemen aklıma Kuran'daki Yusuf (as) kıssası geldi. Yakup (as) hiç öyle düşünmediği halde çocukları onun sevgisini nasıl kıskanmışlardı? Demek öğretmenin sevgisi de anne sevgisi, baba sevgisi gibi paylaşılabilen bir sevgiydi.

Böyle bir soruyu cevapsız bırakamazdım:

- Yavrum, dedim. Benim nazarımda bütün öğrencilerim aynıdır. Hepsinin gönlümde başka bir yeri vardır. Herkesin farklı özelliği var. Kimi çalışkandır, kimi atılgandır, girişimcidir, kimi hareketsizdir, kimi kırılıgandır; ama hepsi de tıpkı bir bahçenin değişik renk ve kokuları olan çiçekleri gibi kendi özellikleriyle bir başka güzelliğe sahiplerdir. Hiçbiri diğerinin yerini tutamaz. Onun boşluğunu bir başkası dolduramaz. Bundan hiç endişeniz olmasın. Hepinizi doğal özelliklerinizle çok sevdiğimden emin olabilirsiniz. Fakat ben bir şeyi merak ettim, dedim ve soruyu soran öğrencime: "Sana göre ben bu sınıfta en çok kimi seviyorum?" sorusunu yönelttim.

Hiç tereddüt etmeden yine yüzünden hiç eksik olmayan tebessümü ve açık yürekliliği ile cevap verdi:

- Elif'i öğretmenim.

Elif'in o gün derste olmayışını fırsat olarak değerlendiriyordu. Belki de bu soruyu sorabilmek için ne kadar beklemişti.

- Peki, bu kanaate nasıl sahip oldun? diye tekrar sorduğumda,

- Öğretmenim, dedi, sınıfa her girişinizde gözünüz onu arıyor, yerini değiştirmişse onu bulana kadar gözünüzle sınıfa tarıyorsunuz. Bugün sınıfta yoktu, yine sınıfta onu aradınız.

Tekrar birkaç saniye düşündüm. Söylediklerinde haklılık payı var mıydı? Büsbütün haksız değildi. Elif çalışkan, dürüst, başarılı bir öğrenciydi. Sınıfa sorduğum sorulara genellikle doğru ve mantıklı cevabı ondan alıyordum. Bu da benim açımdan dersin daha zevkli geçmesine sebep oluyordu. Belki de bu yüzden gözüm her derste onu aramış olabilirdi. Bu ummadığım ve beklemediğim soru bana şunu öğretmişti; gerçekten öğrenciler, öğretmenlerinin değil davranışlarından, bakışlarından bile anlam çıkarabiliyorlar, hatta bakışlarını okuyabiliyorlardı. Onlardan sevgi dolu bakışlar, tebessümler, okşamalar bekliyorlar... Bir "Aferin! Seni tebrik ederim, bu gidişle başarılı olacaksın..." sözü onları mutlu etmek için yetiyordu.

Ne olur sevgiyi paylaşsak herkesle? İnsanların ona hava kadar su kadar ihtiyacı var. Hele çocukların... onların sağlıklı gelişebilmeleri için vitaminler, proteinler ve minerallerden daha çok sevgiye ihtiyaçları var. İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerimizde okuyan annesi, babası çalışan çocuklar, annelerini akşamdan akşama görebiliyor, babalarını belki de hiç göremiyorlar. Parçalanmış ailelerin çocukları, annenin veya babanın ihmal ettiği gerekli ilgiyi gösteremediği çocuklar... Bunların sevgi açlığını doyurmak biz öğretmenlere düşüyor.

Ne olur sevgiyi esirgemeyelim insanlardan, özellikle çocuklardan. Sevgi bir güneş gibidir. Onda tükenmez bir enerji vardır. Birinin veya birkaç kişinin ondan mahrum

kalması, diğerlerinin alacağı enerjiyi artırmaz; istifade edenlerin sayısının artması ötekilerden bir şey eksiltmez. O Allah'ın bir lütfu ve rahmetidir. Bitmez, tükenmez, eksilmez bir hazine...

Günümüzde teknolojinin beraberinde getirdiği kirlilik sadece çevreyi değil, kalpleri de gönülleri de kirletti. Yüreklere sevgiyle temizleyip doldurmak gerek. Çağımızın insanı XIII. yüzyıl insanından daha çok Yunuslara, Mevlanalara, Hacı Bektaş-ı Velilere, Hacı Bayram-ı Velilere muhtaçtır.

Günümüzde bu görevi öğretmenler üstlenecek, insanlık özlemini çektiğimiz mutlu, huzurlu ve neşeli günlere gönül eri öğretmenlere kavuşacaktır.

Beni böyle düşünmeye sevk eden o sevimli öğrencime teşekkür ediyorum. O günden beri, on yıldan fazladır, böyle bir soru ile tekrar karşılaşmadım. Umarım öğrencilerimin benzeri sorular sormalarına neden olabilecek davranışlarda bulunmuyorum. Ben mi davranışlarımı düzelttim, yoksa öyle açık yürekli öğrencilerim mi yok, bilemiyorum. Fakat çok iyi bildiğim bir şey var: Onları çok seviyorum.

Yüksel AVARA

Özel Çamlıca Kalem İlköğretim Okulu \ Müdür Yardımcısı

ÖĞRETMEN DE ÖĞRENİR

Sene 1983... Sultantepe İlkokulunda öğretmenim. Okulumuz çok şirin ve güzel bir okul. Birbirinden şirin ve güzel çocuklar, civil civil. Öğretmen arkadaşlarım, meslek aşkı ve çocuk sevgisiyle dopdolu insanlar.

Öğretmenler odamızda, yüreği sınımsız arkadaşlarımızla mis kokulu çayımızı yudumlarken konuşup dertleştiğimiz konu, her zaman öğrencilerimiz. Öğretmenler odamız adeta psikolojik danışma merkezi haline gelir, çocuklarımızla ilgili konular hakkında birbirimize danışır, konuşur, birbirimizden yardım isterdik.

Benim konuştuğum ve dert yandığım öğrenci hep aynıydı, Cüneyt. Öğretmen arkadaşlar hiç bıkmadan, usanmadan benden Cüneyt'i dinlerlerdi. "Arkadaşlar Cüneyt sürekli üstü başı pis dolaşıyor, Cüneyt'in burnu sürekli akıyor, Cüneyt bir şey öğrenmiyor ya da öğretemiyorum, Cüneyt dağınık, Cüneyt kavga yapıyor, Cüneyt ödev

yapmıyor...” Cüneyt... Cüneyt... Senelerce Cüneyt’in adı dilimden, sızısı gönlümden eksik olmadı. Burnunu silmek için dolabımda sakladığım peçeteler gibi...

Cüneyt benim savaşım, benim kavgam oldu senelerce... Ben “öğretmek” için yeterli donanıma sahiptim, o da öğrenmek için... Peki öyleyse neden başaramıyordum?!

Cüneyt Rize’nin bir köyünden geldiği için, ilk yıl Türkçe bile konuşamıyordu. Ancak ilk senesinin ikinci döneminde aynı dili konuşmaya başladık. Tamam olacak artık dediğim anda bir başka hayal kırıklığına uğrattı beni.

Ben yine öğretmenler odamızda Cüneyt’i anlattım, O ise hep yaptığı gibi kendi bildiğini okumaya devam etti. Yıllar geçtikçe umudumun kırılmaya, gücümün azalmaya başladığını hissediyordum. Neredeyse “vazgeç bu sevdadan” diyecektim ki...

Bir gün farklı bir şey oldu.

Bir tatil günüydü. Üsküdar merkezdeki evimden Sultantepe’deki arkadaşlarımla buluşmak üzere yola çıktım. Yokuşu tırmanırken Cüneyt’in annesi yolun kenarında bulunan evinin penceresinden beni gördü. O hoş Karadeniz şivesiyle, “Hocanın piraz coruşalım mı?” dedi. Ben arkadaşlarımı bekletmek istemediğim için, “Dönüşte uğrayayım, şimdi arkadaşlarım bekliyorlar.” Diye izin istedim. Dönüşte mevsim kış olması nedeniyle hava erken kararmıştı. Ben dönüşü de aynı yoldan yaptım ve Cüneyt’lere uğrayıp kapılarının zilini çaldım. Biraz gecikmiştim tabii.

Cüneyt’in annesi kapıyı açtı ve beni görünce büyük bir telaşla;

“Uuuyy, Cüneyt dedi. Uuuyy, Cüneyt dedi” diye tekrarlamaya başladı. Ben kapıda şaşkın ona bakıyorum, ne olup bittiğini anlamaya çalışıyorum. Onun heyecanı,

benim şaşkınlığım geçince anladım ki; hava kararınca annesi Cüneyt'e, "Bak öğretmenim gelirim dedi gelmedi" demiş. Cüneyt de ona, "Öğretmenim gelirim dediye mutlaka gelir, bekle" demiş.

Anneyle konuşup eve döndüğümde, içimde bambaşka bir mutluluk vardı. O gece sabahı zor ettim. Sabahleyin öğretmenler odasında, "Arkadaşlar ben ona birçok şeyden daha önemli bir şeyi -söz vermenin önemini öğretmişim" diyerek olayı anlattım.

Tabii Cüneyt de bana çok önemli bir şeyi öğretmişti. O da umut etmeyi, asla karamsarlığa kapılmamayı... Bir kişiye yürekten öğretmeyi istiyor ve çabalıyorsan, o kişiye mutlaka bir şeyler öğretebileceğini...

Öğretmenlikle ilgili pek çok şey söylenip yazılıyor fakat insan ve öğretmen olarak tecrübelerini yazılı olarak aktarmak pek azına nasip oluyor. Her birisi ayrı bir değer olan bu hatıralar ve tecrübeler ya sohbetlerde ya da alınmış notlarda kalıyor. Fırsatını bulan bazıları yazılara, hikayelere veya araştırmalara konu olabiliyor.

İşte bu duygularla biz Üsküdar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği içinde tüm öğretmenlerimizin katılabileceği, onları en unutulmaz tecrübelerini yazmaya teşvik eden bir yarışma düzenledik. Gördük ki marifet biraz da iltifata tabi. Sadece Üsküdar'da büyük bir katılım gerçekleşti.

Elinizdeki kitap, yarışmaya katılan ve derece alan yazılardan oluşuyor. Okuduğunuz taktirde, yalnız eğitim camiasını değil hepimizi ilgilendirdiğini hemen fark edeceksiniz. Tanınmış yazarlar tarafından kaleme alınmayan bu hatıraların ve düşüncelerin sıcaklığını hissedeceksiniz.

ISBN 975920193-3

9 799759 201936